

XXIV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2014.

ZeneSzó

A MAGYAR KÓRUSOK ÉS ZENEKAROK SZÖVETSÉGE - KÓTA LAPJA

80 ÉVES AZ ÉNEKLŐ IFJÚSÁG

Dalos Nap és Éneklő Ifjúság hangverseny Pécssett 2014 tavaszán (Törtely Zsuzsa)	3-4. oldal
Jubileumi kórustalálkozó az Éneklő Ifjúság jegyében (Erdős Jenő)	4-6. oldal
„Éneklő Ifjúság 2014” hangversenyek Jász-Nagykun-Szolnok megyében (Vajna Katali, dr. Lengyel Erzsébet)	6-10. oldal
V. Dallam Regionális Kórustalálkozó -Tatabánya (Dr. Mindszenty Zsuzsánna)	10-11. oldal
XI. Éneklő Pannónia Kórustalálkozó Kaposváron (Dr. Mindszenty Zsuzsánna)	11-12. oldal
III. Szinkópa Vegyeskari Találkozó (C.Szalai Ágnes)	12-14. oldal
Elsőpró magyar siker a XII. Venezia in Musica Nemzetközi Kórusversenyen (Csingráber Eszter)	14-15. oldal
Jubileumi hangverseny (dr. Szabó Szabolcs)	16. oldal
Húsz éve énekelnek az Űrnek (Ékes László).	16-17. oldal
Egy kis technika... 100 (Dr. Bruckner Adrienne)	18. oldal
Felhívás továbbképzésre (Dr. Bruckner Adrienne)	18-19. oldal
CD ajánló - Bartók 27 egynemű karának új CD felvétele Szegedről (Berkesi Sándor)	19. oldal
Felhívás- Keszthelyi Reneszánsz és Barokk Napok kurzusai	20. oldal

ÉVFORDULÓK

10 éve hunyt el **Lukin László** tanár, karnagy, zenei műfordító
2004. 08. 18.
150 éve alakult a **Budai Dalárda** 1864
200 éve született **Egressy Béni** magyar zeneszerző, a Szózat
megzenésítője 1814. 04. 20.

150 éve született **Richard Strauss** zeneszerző 1864. 06. 11.
250 éve született **Jean Philippe Rameau** zeneszerző
1764. 09. 12.
300 éve született **Christoph Willibald Gluck** zeneszerző
1714. 07. 02.

KÉSEI LEVÉL LUKIN LÁSZLÓNAK

Ingen Tisztelt Tanár Úr!

Tíz esztendeje a váratlanság okozta döbbenettel búcsúztam Tőled e hasábokon. Még csak elmenkkel tudtuk, hogy visszavonhatatlanul nem vagy itt, ám érzetünk csalt: nem tartózkodol Budapesten, vélhetjük, járod az országot, mint szoktad, előadóként, zsűritagként, minden-hová szeretettel invitált „hangok nagy tanárja”-ként.

Szakmai körökön felül álló tekintélyként, akinek ismeretanyaga és tanári, karnagyi tapasztalata végtelenség érzetét keltő, s akinek személyisége varázsa általánosan rabul ejtő. A könyvtárszerűen biztosan előhívható tudás, annak manírok nélküli, szabatos előadása, a dőlceg termet és tartás mögül előbukkanó játékoság és humor, mely mindig oldotta a komolytalankodó „bratyzasba” – ezek termettek Irántad megbecsülést, közeledést inspiráló rokonszenvet minden-kiben, aki egy osztály- vagy akár hangversenyteremben találkozhatott Veled.

Tíz esztendő múltán két iskola viseli neved, versenyt és koncerteket tartanak emlékedre, tábla áll a ház falán, amelyben legutóbb éltél. A jelek egy Eltávozottra utalnak. De az érzet most sem arra! Nem szentimentális szavak helye ez, Te sem mondanál-írnál olyanokat! De száraz tárgyilagossággal kimondhatjuk: még most is átmenetinek érződik távolléted, mert tele vagyunk emlékekkel, Hozzád fűződő, Általad keltett élményekkel. Még hívni akarnánk, kérdezni Tőled, társaságodat élvezni, elmondani Neked, ami a szűkebb-tágabb zenei életből és a pedagógia világából bizonyonnyal foglalkoztatna. Az emléktábla legyen azoke, akik majd utánunk következnek, a nevedet viselő érdi és bajai zeneiskola mai kisdíákjaié, akik már később születtek, de legalábbis ze-

neileg később eszméltek, mint hogy tíz éve magunkra hagytál. Nekik már csak történetek közvetíthetik alakod, ahogyan Tőled is oly sok anekdotát hallhattunk egykori nagyokról, akikkel mily jó is lett volna, ha találkozásonk eshetik. Egyelőre még többségben vagyunk, akik ott ülhetünk a Zeneakadémián hétvégi matinékon és délutánokon, amelyek nyomán – bár saját ének-zene tanárainkkal sem lehettem elégedetlen – sajnálhattam, hogy nem vagyok a Fazekas diákja, hogy a Te óráidat élvezhessem hetente többször is. A derebb hajúak között akadunk, akik láthattunk a TV Zenélő Órák műsorában, vetélkedők vezetésében.

A Televízió nyomán ötlék föl bennem a 90-es évek elejéről származó emlékem. Akkoriban futott egy lemezajánló műsor a Hungaroton Duna-parti Amadeus boltjából, amelyben újdonságokat mutattak be. Te kommentáltad a lemezeket. Részvételed magában hordozta, hogy az elmondottak ne hangzatos kereskedelmi tirádák legyenek csupán, de az, ahogyan a néhány perces figyelemkeltésekbe is beleszórtad a zenetörténetet, inycnc műsorra változtatta a termékajánlót. Akkor is, mindig is csodáltam beszéded nyomdakészségét, a Kodály igényeinek is megfelelő henyé-szó-elkerülést, ami mégsem termett szikár szöveget, sőt, inkább olyat, amely kisgyerektől bármilyen korú felnőttig nem-eszen szorakoztathatta, s eközben észrevétlenül is – vagyis a didaxist mesze kerülően – tájékoztathatta, taníthatta a hallgatót.

Életeműved a tankönyvektől a fentebb felvillantott sokféle találkozásig: műsorig, tanóráig, interjúig itt hullámszik bennünk máig is. Hozza Kodály, Bárdos, Ádám Jenő levegőjét, megidéző olyan társakat, mint Forrai Miklós, hogy jelképként csak egyet említek, s hadd tegyek hozzá örömmel egy Neked is ugyancsak kedveset, a ma is velünk élő Varga Károlyt, akivel közös vetélkedőinkben szintűgy nélkülözünk.

Kedves Laci Bátyám! Hiányzol!...

Hollós Máté

ZeneSzó

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA - lapja XXIV. évfolyam. A szerkesztőbizottság elnöke: Márkusné Natter-Nád Klára
Tagjai: Kéry Mihály, Nőgrády László, Ruthner Judith, Vajna Katalin, Vass M. Katalin Főszerkesztő: Vadász Ágnes
A szerkesztőség címe: 1011. Budapest, Szilágyi Dezső tér 6. I. em. 4. Tel.: 225 3713, E-mail: kota@kota.hu Postacím: 1537 Budapest, Pf. 406
Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség fenntartja az íráskor szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
A szerkesztőség írásbeli engedélye nélkül a lapban közölték nem használhatók fel.
Kiadja: A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA. Felelős kiadó: Vadász Ágnes főtítkárné
A lap a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg.
Előállítja: Gál Béla - Grafika Reklám 2112 Veresegyház, Fő út 84. E-mail: asreklam@freemail.hu Tel./fax: (06-1) 376-84-90
HU ISSN 1215-0436
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága 1008. Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknel.
E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu Faxon: (06-1) 303-3440 További információ: (06-80) 444-444
Egy példány ára 300,- Ft Előfizetési díj egy évre 3000,- Ft (10 szám)

nka
Nemzeti Kulturális Alap

DALOS NAP ÉS ÉNEKLŐ IFJÚSÁG-HANGVERSENY

PÉCSETT 2014 TAVASZÁN

A Pécsi Városszépítő és Városvédő Egyesület helytörténeti szakosztálya kezdeményezésére több mint egy évtizede, hagyományosan az 1862-től 1949-ig működő Pécsi Dalárdára emlékezve kórushangversenyt szervez a városvédők mellett a Pécs-Baranyai Kórus- és Zenekari Szövetség, valamint a Kodály Társaság. Idén március 20-án a Pécsi Dalárda Apáca utcai emléktáblájánál kezdődött a megemlékezés. *Dr. Vargha Dezső* főlevéltáros felidézte a pécsi kórusmozgalom kezdetét. A megemlékezésen a **VKI Mátyás király utcai Általános Iskola Kicsinyek Kórusa** '48-as népdalokat énekelt *Pollák Judit* és *Fenyvesiné Bolla Szmiljana* karnagyok vezetésével.

A hallgatóság ezután átsétált a Szent István téren lévő Kodály-szoborhoz. Itt *Bontovics Jánosné Rába Mária* karnagy idézte föl Kodály Zoltán és Pécs város kapcsolatát.

Megemlítette, hogy 1919 áprilisában *Agócsy László* zenepedagógus részt vett a fővárosi iskolai kórusok zeneakadémiai hangversenyén, ott hallott Kodály-műveket. Kottákat kért a zeneszerzőtől, amelyeket az akkor ifjú karnagy-tanár meg is tanított növendékeinek. Ezzel indult el a Kodály-művek megismertetése Pécsen.

1945 őszén *dr. Esztergár Lajos* pécsi polgármester meghívására a Kodály-házaspár két hónapot töltött városunkban. Itt értesültek Bartók Béla haláláról. Javaslatára emlékkoncertet tartottak Bartók tiszteletére. *Rába Mária* tanárnő a továbbiakban megemlítette a *Psalmus Hungaricus* c. mű 1953. januári pécsi bemutatását. Majd fölidézte Kodály Zoltán 80. születésnapja tiszteletére az "Éneklő Ifjúsághoz" c. művének megszólaltatását, amelyet a zeneköltő *Agócsy Lászlónak*, a Pécsi Éneklő Ifjúság vezérének dedikált.

Az 1960-as évektől számos pécsi kórus és karnagy tűzte műsorára a szebbnél szebb Kodály-műveket. Ez a töretlen ív napjainkig kihat a város zenei élére az itt élő és tevékenykedő karnagyok irányításával. S hogy az ünnepi megemlékezés ne csak szavakkal hangozzék el, a tanárnő intésére a hallgatóság

az "A csitári hegyek alatt" kezdetű népdalt énekelt el.

Az ünnepi dalos napi koncert a Leőwey Gimnázium dísztermében kezdődött.

A lelkes hallgatóságot *dr. Hoppál Péter* karnagy, zenepedagógus, országgyűlési képviselő, a város kulturális bizottságának elnöke, a kóruszövetség elnökségi tagja köszöntötte.

A koncerten pécsi és baranyai énekkarok léptek föl.

A Mecsek Nőiakar, vezényel: Kertész Attila

A **Sásdi Vegyeskar** *Lakatos Judit* karnagy vezetésével Schumann: A vízirém, Bárdos Lajos: Este van már és Karai József: Ugrótánc c. műveinek remek tolmácsolásával aratott sikert.

A **Mecsek Nőiakar** rendszeres közreműködője a dalos nap rendezvényének. Ezúttal - egyebek között - Verdi: Laudi alla vergine Maria, Kocsár Miklós: Salve Regina, valamint Bárdos Lajos: Menyecske c. opuszai megszólaltatásával *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagy irányításával méltán vívták ki a közönség elismerését.

A **Mohácsi Bartók Béla Vegyeskar** *Filippo Az-*

A Pécsi Kamarakórus, vezényel: Tillai Aurél

zaiolo: Tanto sai fare, Anton Bruckner: Locus iste, valamint a Négy szlovák népdal c. Bartók kompozíció átélte, magával ragadó előadásával tette emlékezetessé az estét. A kórust *Véghelyi Ákos* karnagy vezette.

A Pécsi Művészeti Gimnázium és Szaközéiskola Kamarakórusa igen átélten, igényesen mutatta be a Ne menj el és Leánykérő c. Bartók-egyneműkarokat, valamint Karai József: Estéli nótázás c. művét *Bontovicsné Rába Mária* dirigálásával.

A hangverseny zárásaként a Pécsi Kamarakórus állt a közönség elé *Tillai Aurél* Liszt- és Magyar Örökség-díjas karnagy vezetésével. J. Brahms: Letztes Glück, Orbán György: A fejedelem kertje és *Tillai Aurél*: Zengő felett c. műve csendült föl. A kórus a tőle megszokott magas színvonalon énekelt, és tette föl a koronát az estre. A közönség hálás, szünni nem akaró tapssal fejezte ki elismerését a színvonalas Dalos Napért.

* * *

Egy héttel később, március 28.-án délután énekszótól, beénekléstől, nem kevés izgalomtól volt hangos a pécsi Kodály Gimnázium aulája. Ekkor rendezte meg ugyanis a Pécs-Baranyai Kóruszövetség a Kodály Gimnáziummal együtt az "Éneklő Ifjúság" hangversenyét. E nagy hagyományokra visszatekintő kórusmegmozdulás évről évre jelentős érdeklődéssel kísért esemény Pécsen. Idén tizenöt kórus - hét középiskolai- és nyolc általános iskolai énekkar - mérette meg magát. *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagy, megyei KÓTA alelnöke, a zsűri elnöke nyitotta meg a rendezvényt. *Dr. Kerekesné Pytel Anna* karnagy, a KÓTA Ifjúsági Bizottságának tagja, valamint *Nagy Ernő* karnagy, ugyancsak a KÓTA Ifjúsági Bizottságának a tagja volt a zsűriben.

A rendkívül nívós, Pécs város és Baranya megye legjobb iskolai énekkarait fölvonultató verseny idén is emlékezetes élményhez juttatta a jelentős lélekszámú hallgatóságot. A műsorban népdalcsokrok, népdalföldolgozások, régebbi korok klasszikusai, a kortárs európai és magyar szerzők gyerekkari darabjai változatos, igényes előadásban csendül-

tek föl. Az országos összehasonlításban is kiemelkedő előadásokat az eredmények is igazolták. Ennek illusztrálására hadd álljanak itt az egymás után föllépő kórusok, karnagyaik és a zsűri által megítélt eredményeik:

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának Laudate Kórusa *Havasi Gábor* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*”, valamint az „*Év kórusa*” cím.

A Babits Mihály Gimnázium és Szaközéiskola kórusának *Balásy Szabolcs* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés.

A VKI Mátyás király utcai Általános Iskola Kiskórusa *Pollák Judit* és *Fenyvesiné Bolla Szmiljana* karnagyok vezetésével „*Arany*” minősítés.

A Megyervárosi Iskola Testvérvárosok Terei Általános Iskola Kiskórusa *dr. Szécsényi Lászlóné* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” és *Országos Dícsérő Oklevél*.

A TOT Sásdi Általános Iskola Gyermekkara *Lakatos Judit* karnagy vezetésével „*Arany*” minősítés.

A Budai Városkapu Iskola *Szieberth Róbert* Általános- és Alapfokú Művészetoktatási Iskola Nagykórusa *Dubóczki Klára* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés.

A Szigetvári Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskola Nagykórusa *Vucsikics Anett* karnagy vezetésével „*Arany*” minősítés.

A VKI Mátyás király utcai Általános Iskola Nagykórusa *Kunváriné Okos Ilona* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés, valamint a népdalcsokor előadásáért „*Elismerő oklevél*”.

A komlói Kodály Zoltán Ének-Zenei Katolikus Általános Iskola Nagykórusa *dr. Makráné Kónya Melinda* karnagy vezetésével nem kért minősítést.

A Szent Mór Iskolaközpont Nagykórusa *Balogh Mónika* és *Gyöngyösi István* karnagyok vezetésével „*Arany*” minősítés.

A Janus Pannonius Gimnázium Kórusa *Kotáncziné Vajda Ildikó* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés.

A Kodály Zoltán Gimnázium Bartók Béla Leánykara *Rózsa Bernadett* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés, valamint az „*Év kórusa*” cím.

A Leőwey Sixteen Kamarakórus *Horváth Krisztián* karnagy vezetésével „*Ezüst*” minősítés.

A Leőwey Vegyeskar ugyancsak *Horváth Krisztián* vezetésével „*Arany*” minősítés.

Végezetül a Szent Mór Iskolaközpont Vegyeskara *Stauróczky Balázs* karnagy vezetésével „*Arany diplomával*” minősítés és az „*Év Kórusa*” kitüntetés.

Törtély Zsuzsa

JUBILEUMI KÓRUSTALÁLKOZÓ AZ ÉNEKLŐ IFJÚSÁG JEGYÉBEN

Nyolcvan éve, 1934-ben indult útjára hazánkban az **Éneklő Ifjúság** elnevezésű kórusmozgalom. Kodály Zoltán zenepedagógiai programjának megvalósítását tűzték ki célul a Mester volt tanítványai, tisztelői. Nyíregyháza már 1937-ben ennek szellemében rendezett nagy érdeklődéssel fogadott kórus-találkozót a volt Kodály-tanítvány, *Vikár Sándor* szervezésével. A Városi Színházban – például összefogással – felléptek a város oktatási, valamint a felnőttek egyházi és világi kórusai. A rendezvényt megtisztelte közreműködésével Kodály Zoltán is: Mít tehet a magyar város a zenekultúráért című előadásával. 1942-ben már Éneklő Ifjúság címen rendezett újabb hangversenyt *Vikár Sándor* a Kálvineum Tanítónőképző ud-

varán – 1500 dalos részvételével. Ezen is részt vett Kodály, de most már volt tanítványa, *Bárdos Lajos* kíséretével. Mindketten közreműködést is vállaltak: *Bárdos* a felnőtt dalosok népdalcsokrárt, *Kodály* az összkart – *Kodály-Berzsenyi*: A magyarokhoz c. kánonját – vezényelte. Kisebb-nagyobb megszakításokkal a továbbiakban is megrendezték megyénkben a mozgalom találkozóit.

Az új évezredben – örömkre – folyamatosan már kilencedik alkalommal rendezték meg az Éneklő Ifjúság megyei bemutatóját 2014. április

11-én. A példás házigazda a Nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskola, a kebelében működő Cantemus-kóruscsalád kiváló szervező munkájával. A hangversenyt *Baloghné Németh Szilvia*, a házigazda intézmény igazgatója nyitotta meg. Örömet fejezte ki, hogy évről-évre gyarapodik a fellépő együttesek száma. Szereplésükhöz sok si-

kert kívánt. Mivel az elmúlt évben minősülhettek az együttesek, ez évben csak bemutatkozó jellegű volt a rendezvény. A fellépő kórusokat és vezetőiket az alábbi táblázat szemlélteti:

A fellépő együttesek	
megnevezése	karvezetője
Nyíregyházi Kodály Z. Iskola Nyitnikék Gyermekkara	Szilágyiné Botos Mária
Nyíregyházi Szent Imre Róm. kat. Iskola Kicsinyek Kórusa	Gebri Zsanett
Nyíregyházi Eötvös Gyermekkar	Molnár Ágnes
Nyíregyházi Szent Imre Róm. kat. Iskola Emericus Kórusa	Gyöngyössy Boglárka
Újfehértói Erkel Kiskórus	Horváth Anikó
Nyíregyházi Szent Miklós Gkat. Iskola Glória Kicsinyek Kórusa	Szabadosné Majoros Gabriella
Nyíregyházi Kodály Z. Iskola Napsugár Gyermekkara	Szőke Rita
Nyíregyházi Cantemus Fiúkar	Szabó Soma
Nyíregyházi Móra Ferenc Iskola Vivace Kamarakórusa	Félegyháziné Rusz Beáta
Fehérgyarmati Bárdos Kicsinyek Kórusa	Asztalosné Szűcs Edina
Nyíregyházi Szent Imre Róm. kat. Iskola Gyermekkara	Nagy Péter
Nyíregyházi Szent Miklós Gkat. Iskola Kamarakórusa	Bódi Viktória
Újfehértói Erkel Nagykórus	Lénárt László
Újfehértói Erkel és Nyíregyházi Cantemus Egyesített Kórus	Szabó Dénes
Kórusakadémia (Tiszavasvári, Gávavencsellő, Újfehértó, Nyíregyháza Apáczai és Cantemus egyesített) Kórusa	Szabó Dénes
Cantemus Gyermekkar	Szabó Dénes
Összkar	Szabó Soma

Mint a fenti kimutatásból is kitűnik, két alkalommal egyesített kórusok is felléptek. A **Cantemus kórusintézmény** példás kezdeményezésének köszönhetően már harmadik éve EU támogatással

A jubileumra tekintettel röviden visszaemlékezett az Éneklő Ifjúság mozgalom nyíregyházi és megyei fentebb említett előzményeire.

Örömet fejezte ki, hogy most már folyamatosan növekvő létszámmal jelentkeznek e rendezvényre megyénk kórusai. A közel 800

(öt évre tervezett programmal) Kórusakadémiát működtetnek. Havonta gyakorolnak az említett intézmények dalosai – Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagy vezetésével - a Cantemus próbatermében.

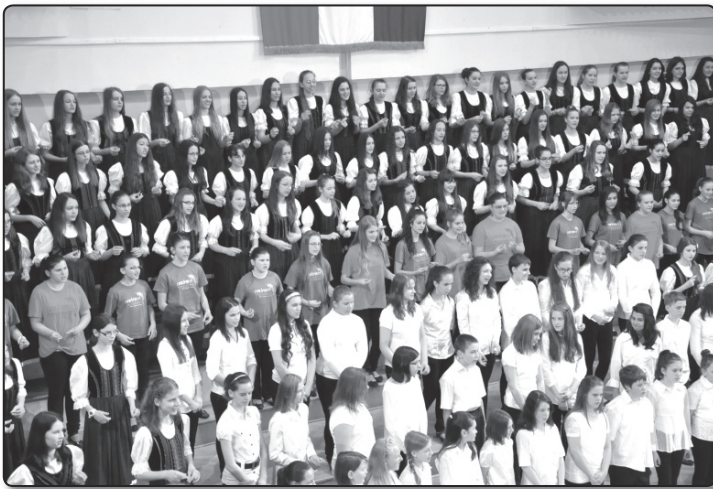
Mivel ez évben minősítés nem volt, a találkozóra zsűri helyett háromtagú, a megye kórusmozgalmát ismerő, ének-zeneszakos tanárokból álló – tanácsadó bizottságot kértek fel. (Észrevételeiket, javaslataikat a hangverseny után beszéltek meg a karvezetőkkel). Tagjai: *Ördög Mária*, *Szilágyi Szabolcs* és *Erdős Jenő*. A hangverseny végén e sorok írója foglalta össze a találkozó általános tapasztalatait:

résztevéő dalos példásan felkészült. Egységes öltözetük, fegyelmezett-ségük, felkészültségük jó hatással volt a hallgatóságra. Ez bizonyosan buzdítólag tükröződött vissza a bemutatkozó gyermekekre is a tetszésnyilvánítások alkalmával.

Az összkar által bemutatott kompozíciók - Kocsár: Adjon az Isten, Nemzeti dal, valamint Szórényi- Szabó: Fel kelt a mi napunk - hatása lenyűgöző volt. Elhangzása után ez kiderült a feltörő, szűnni nem akaró tapsviharból is. Remélhetőleg pozitív emlékként raktározódik el a dalosok és vezetőik emlékezetében, további lelkes tevékenységre serkentve őket.

Örömet fejezte ki, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet, a Nemzeti Kulturális Alap és a KÓTA anyagi és erkölcsi támogatásával is

segítette e hagyományos találkozó megrendezését; bízva abban, hogy a jövőben több lehetőséget

kaphatunk anyagiakban is ahhoz (pl. útiköltség térítésével), hogy távolabbi iskoláink is bekapcsolódhassanak e dalos mozgalomba.

Köszönetét fejezte ki a házigazda intézmény vezetőjének és közreműködő munkatársainak, hogy kiváló lehetőséget teremtettek e hatalmas létszámú találkozó megrendezéséhez; a Cantemus kórusintézmény igazgatójának és munkatársainak pedig a rendezvény alapos szakmai előkészítésében és lebonyolításában végzett példamutató és eredményes munkájukért, s – jutalomként – minden együttesnek átadta a Nemzeti Művelődési Intézet EMLÉKLAPJÁT.

A kórusmozgalom igazi ünnepnapjaként élhettük meg a jubileumi rendezvényt. Ez reményt nyújt arra, hogy bizakodjunk: a folyamat nem szakad meg...

Erdős Jenő

„ÉNEKLŐ IFJÚSÁG 2014” HANGVERSENYEK JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYÉBEN

Éneklő gyermeket hallgatni, nézni mindig felemelő érzés, az éneklő kórusok pedig hosszú időre meghatározó, építő élményt nyújtanak a kórusmuzsikát kedvelők számára. 2014 tavaszán az Éneklő Ifjúság hangversenyek megszervezését ismét *dr. Lengyel Erzsébet*, a Megyei KÓTA titkára vállalta fel négy helyszínen: Szolnokon (két hangverseny), Kisújszálláson, Mezőtúron és Jászberényben. A koncertterem térítésmentes biztosításával segítették munkáját a hangversenyeknek helyet adó iskolák, művelődési házak, közművelődési szervezetek vezetői és munkatársai. Huszonhat énekkar jelentkezett a bemutatkozásra, az együtt-éneklésre, a megmérettetésre. A program megvalósulását ismét NKA pályázat támogatta, segítette, köszönet érte!

A nyitóhangversenyre ebben az évben Kisújszálláson került sor a Városháza nagytermében 2014. március 27-én. A zsűri elnöke: *Molnár Éva* karnagy, tagjai: *dr. Lengyel Erzsébet* és *Kovács Andrásné* voltak. A **Kossuth Lajos Baptista Ált. Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat és Kollégium „Diridongó” Alsós Kórusa** (*Vadas Ilona* karnagy) 42 énekessel (12 fiú), piros matyó hímzéses mellényben jelent meg, egységes hangzással szólt. Műsoruk népdalcsokorral indult, melyet a Más népek dalai sorozatból a „Frere Jacques” francia kánon, Grillus Vilmos gyermekdalaiból összeállított csokor követett. A kórusvezető tudatosan differenciált hangzásokat, szóló-tutti, hangszeres összeállításokat használt. Az alsó szólam tisztaságán lehetne még csiszolni, összességében azonban változatos, jó színvonalú programot hallottunk, melyet Papp Lajos: Hivogatója és Szőnyi Erzsébet Menüettje zárt. Arany minősítést kaptak a zsűritől.

A **törökszentmiklósi Hunyadi Mátyás Magyar-mongol Két tan nyelvű Ált. Iskola Kiskórusa** dekoratív megjelenéssel, kék egyenrukkendőben lépett a színpadra 30 énekessel (5 fiú). „B” kategóriában kérték a minősítésüket (*Szűcs Evelin* karnagy), tekerőlant kísérettel a Szatmári népdalcsokrot és Várnai Ferenc összeállításában „Erdő, erdő, kerek erdő” címmel énekeltek el hangulatosan, szakszerű kidolgozottsággal az összeállításokat. A szólisták és a tutti részek váltakozása élménnyé tette az előadást. A zsűri „Arany” minősítéssel értékelte meggyőző programjukat.

A **Kossuth Lajos Baptista Ált. Iskola, Pedagógiai Szakszolgá-**

lat és Kollégium Felső Kórusa (*Janó Valéria* karnagy) közel 50 fővel (13 fiú), esztétikus, violín kulccsal díszített nyakkendőt kötve énekelte sajátos szempontok szerint összeállított népdalcsokrot, B. Williams Hayes Halleluja kánonját, Bárdos Lajos: Üszküdára című kórusművét. Ez a darabválasztás felelt meg leginkább a kórus adottságainak, biztosan moduláltak az egyes versszakoknál. Balázs Árpád: Bodzavirág kezdetű műve *Orosz Balázs* zongorakísérettel szólalt meg. A kórus munkáját a zsűri „Arany diplomával” jutalmazta.

2014. március 28-án a Mezőtúri Általános Iskola, Művészetoktatási Intézmény, Óvoda, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Könyvtár Kossuth Lajos Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskolája aulájában rendezték meg az Éneklő Ifjúság hangversenyt Mezőtúron. A zsűri tagjai megegyeztek a Kisújszálláson értékelőkkel. Először a **Mezőtúri Általános Iskola, Művészetoktatási Intézmény, Óvoda, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Könyvtár Kossuth Lajos Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskolája Kicsinyek Kórusa** (karnagy: *Csurgó Erzsébet*, zongorán kísért: *Berczeli Endre*) közel 40 énekessel (20 fiú!) mutatta be szép hangszínnel szóló, jól választott műsorát. A következő művek csendültek fel: Reményi: Még Aradon, Bárdos: Jertek, Jézus hívei, Megváltónk szülője, Balázs Árpád: A rigó éneke, Várnai: Kossuth Lajos azt üzenté, illetve Steiner Béla: Cini-cini muzsika 1-2. tételét. Az igényes Várnai mű elénekléséért, a dinamikai utasítások ügyes megoldásáért dicséretet kaptak, illetve teljesítményüket a zsűri „Arany diplomával, Országos Dicséző Oklevéllel” ismerte el.

A **Mezőtúri Általános Iskola, Művészetoktatási Intézmény, Óvoda, Egységes Pedagógiai Szakszol-**

gálat és Könyvtár Kossuth Lajos Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskolája Napraforgó Kórusa (karnagy: *Csiderné Csízi Magdolna*, zongorán kísért: *Berczeli Endre*). Szép, telt hangzással szóló 50 fős kórust hallottunk (14 fiú). A változatos, zeneileg igényes műsorválasztás, megvalósítás a kórus kiváló képességeiről győzött meg bennünket. Delibes *Kyrieje* érzékeny előadással szólt, míg *Búza András Láng* című alkotása és *Kodály Gergely-járása* a hangulatos megvalósítást, éneklést igazolta. *Búza András* műve ösbemutató volt, dicséretes a nehéz ritmika kitűnő megszólaltatása. A változatos színek, karakterek, példaszzerű dallamformálás, megvalósítás eredményeképpen: az „Arany” diplomával, Év Kórusa címet érdemeltek ki.

* *

Jászberényben 2014. március 29-én a Déryné Rendezvényház felújított színháztermében került sor az idei Éneklő Ifjúság hangversenyre, a zsűri elnöke: *Vajna Katalin*, Csokonai Alkotói-díjas, tagjai: *Almainé Szabó Gabriella* és *Juhászné Zsákai Katalin* karnagyok

A Szent István Egyetem Gyakorló Sport Általános Iskola és Gimnázium Szivárvány Gyermekkara (*Gálikné Nagy Erzsébet* karnagy, *Farkasné Szőke Tünde* zongorakísérő) 32 fő (egy fiú) alsó tagozatos, jó hangú énekessel állt a dobogóra. *Bartók Béla* által gyűjtött népdalcsokkal indítottak, majd *Szőnyi Erzsébet*: *Japán dalok*, *Cicajáték*, *Régi mese*, *Labdajáték*, *Aludj szépen...* kórusművei csendültek fel. A *Tündér*, ha lennék című, záró *Karai* művet több melegséggel, érzellemmel tolmácsolhatták volna. A közönség számára egyértelműen igazolódott, hogy a gyermekek szeretnek énekelni, figyelnek a kórusvezetőre, a kórus érthető szövegejével, szép hangzással szólt. „Arany- diploma” minősítést kaptak.

A Szolnoki Szolgáltatási Szakközép-és Szakiskola Vásárhelyi Pál Közgazdasági, Egészségügyi, Idegenforgalmi, Két Tanítási Nyelvű Tagintézmény „Közgé Leánykara” (karnagy: *Terjéki Katalin*, dr. *Lengyel Erzsébet*, zongorán kísért: *Balogh Lajosné*, illetve a **Sodrás Népzenei Kisegyüttes**) *Kodály*: *Zöld erdőben* igényes népdal-feldolgozásával indította műsorprogramját. A 16 tagú, válogatottan szép hangú lánytól autentikus előadásban, jó formálással, az összetartozó dallamívek kötésével hallottuk *Kodály* kórusművét. *Bartók*: *Ne menj el...* kezdetű kórusa mély átérzéssel, meggyőző tempóváltással, stílusosan szólt. *Sally De Ford*: *The withim a stable* könnyed darabját vidáman, érzéssel, hangulatosan, néhol kicsit „vad” *crescendóval* énekelték. A *Szól a fige* madár-Szatmári népdalcsokor nagyszerű népzenei kísérettel, stílusos formálással, impozáns hangzással csendült fel, mely a zsűri Arany diploma, Év kórusa minősítését is eldöntötte.

A Terplán Zénó Műszaki és Közgazdasági Szakképző Iskola Terplán Vegyeskara magas színvonalával kiemelkedett a délelőtti hangversenyprogramból. (karnagy: *Bedőné Bakki Katalin*, Csokonai Alkotói-díjas, zongora: *Farkasné Szőke Tünde*). Vegyeskari hangzásuk meggyőző, műsorválasztásuk dicséretes. A 18 tagú kórus (11 fiú, 7 lány) élvezi, hogy énekelhet, szereti karnagyát, egészséges hangzással szól. *Händel*: *Örvendj világ!*,

Beethoven: *Tavaszi ének* című művei stílusosan, jó tempóban hangzottak el. *Bárdos*: *Megütik a dobot...* kezdetű kórusa meggyőző jelleggel, eltalált tempóban, hatásos előadásban csendült fel. Az első világháború idejében keletkezett dalokból álló csokor igen nagy hatással volt hallgatóira, ritkán hallunk háborús dalokat. A műsort záró *Liszt*: *Magyar ünnepi dal* eredeti szöveggel, hazaszeretettel átítatott megvalósításával győzte meg a közönséget és döntötte el a zsűri értékelését: Arany diplomával és Év Kórusa címet kapott a kórus.

* *

2014. április 4-én 14 órakor kezdődött Szolnokon a *Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola* – programok fogadására kialakított- aulájában az *Éneklő Ifjúság* első hangversenye. Tíz gyermekkórus mutatkozott be a nagy létszámú érdeklődő közönségnek és a zsűrinek (a zsűri elnöke: *Vadász Ágnes*, a KÓTA főtáncára, *Wlassics Gyula*-díjas, a zsűri tagjai: *Vajna Katalin*, Csokonai Alkotói-díjas, *Almainé Szabó Gabriella* karnagyok). A házigazda **Kodály Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola** 56 fős (!) „Tücsök” kórus”- alsó tagozatos gyermekkara (karnagy: *Romhányi Anita*, zongora: *Simeonova Nataliya*) egységes, szép kórushangzással, igényes műsorral állt a közönség elé. *Kodály*: *Válogatott bicíniumaiból* a *Zöld erdőben* és a *Mély erdőn* kétszólamúval kezdték műsorukat, az utóbb említett művet mélyen kezdték. *Bárdos*: *Ringató* és *Rózsafa* című kórusaiban a díszítő dallamok mind a szoprán, mind az alt szólamokban kicsit bizonytalanra sikerültek, azonban a *Kakukk kánon* vidáman szólt. *Benjamin Britten*: *Kocsi-kázó dala* zongora és fadob kísérettel csendült fel meggyőző hangzással. A nagyszerű előadás hatását a zongorakíséret erőteljessége kissé lerontotta. A zsűri Arany diplomával minősítéssel jutalmazta a gyermekkar teljesítményét.

Először mutatkozott be a közönség előtt a **Szolnoki Városi Kollégium** szeptemberben alakult **Giusto Népdalköre** (karnagy: *Terjéki Katalin*, kísért a **Sodrás népi zenekar**). A 11 énekesből (egy fiú) álló csoporttól kezdésnek Orosz népdal-

Szolnoki Városi Kollégium Giusto Népdalköre, vez.: Terjéki Katalin, Sodrás Népi Zenekar

csoportot hallottunk. Áll egy ifjú nyírfa, *Karcsú törzsed* hajlik, illetve *Azt mondják* ideje férjhez menni népszerű népdalokkal. Biztos, meggyőző hangzás, hangulatos megvalósítás jellemezte előadásukat. Változatos megoldásokra törekedtek: a lány szólót az egyetlen fiú énekes szólója követte, a kórus zümmögve kísért, stb. A *Várnai Ferenc* gyűjtötte *Tréfás népdalcsokor* „ütős” befejezésnek bizonyult, a fiúszóló után belépett a zenekar, majd a népdal 3.- 4. sorában a teljes kórus, ízesen, jó jelleggel éneklük a dalokat, vigyáznak a sorvégek lekerekítésére, az

összetartozó részek kötésére. Az élő zenekari kíséret hangulatosá, meggyőzővé varázsolta a népdalcsoportot. „B” kategóriában a legmagasabb Arany minősítést kapták.

A szolnoki Széchenyi Körúti Általános Iskola, Sportiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény „Bóbita Kiskórusa” (karnagy: *Kukri Sándorné*, zongorán kísért: *Balogh Lajosné*) „B” kategóriában indult, 27 lánnyal lépett a közönség elé. Nagyon izgultak, kissé félénk, halk, színtelen hangzással énekeltek. A gyermekek életkori sajátosságának megfelelően választott műsoruk népdalcsoporttal indult, adások maradtak a sorvégek nyugodt lezárásával. Szőnyi Erzsébet és Bárdos Lajos biciniu-maiból az Aki nem lép egyszerre, a Sárga csikó, és a Vörösbegyét látok szólalt meg előadásukban - kicsit szenvtelenül. Életszerű volt Kocsár: Ha a világ rigó lenne című kórusa, igazán otthon érezték magukat C. Guilleri: Francia népdalában, tisztán, vidáman énekeltek *Balogh Lajosné* segítő zongorakíséretével. „B” kategóriában indultak, a zsűri Ezüst-minősítéssel értékelte produkciójukat

Az Újszászi Nevelési Központ Vörösmarty Mihály Általános Iskola „Zengő” Gyermekkórusa *Virágné Hamar Nóra* vezetésével mutatkozott be „B” kategóriában. 44 gyermek (4 fiú) énekel, egészséges hangzással. Furulya bevezetővel indították a népdalcsoportot, törekedtek a változatosságra, a fiúk szóló éneke dicséretes! Az utolsó két népdalt citera kísérettel adták elő jó tempóban, hangulatosan, a felugró hangközöket tisztán, jól etalálva. „B” kategóriában indultak, Ezüst érmet kaptak a zsűritől. Az elmúlt évben nem vett részt az Éneklő Ifjúság mozgalom bemutató hangversenyén a besenyszögi **Chiovini Ferenc Kolping Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola Chiovini Gyermekkórusa** (karnagy: *Molnár Melina, Danyi Nikolett*, a kíséretet ellátták: az **Ádám Jenő Zenekara** *citerásai* *Vindeizen Éva* népzene-tanár irányításával). „B” kategóriában Ezüst minősítést szerzett a 38 tagú együttes (7 fiú), akik közül a felsősök 23 tagú csoportja *Davidde Scheide-mann: Puer nobis* című művét és *Alföldi népdalcsoport* *citera-kísérettel* énekelte *Danyi Nikolett* vezényletével, néhol erőltetett hangzással. A 38 tagú nagykórus *Molnár Melinda* vezetésével *Bárdos: Kis kacsa fürdik...biciniáját*, *Karai: Ugrótáncát*, illetve a *Herry Potter* híres betétdalát énekeltek (*J. Williems: Varázs, varázs*) harsányan, lelkesen. A két záró számot *Vindeizen Éva* kísérte zongorán.

A Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola „Aprája” Népdalkör és „Pengő” citerazenekar két népdalcsoportot hallottunk: *Dalok Rózsa Sándorról és Mezőségi népdalcsoport*. Az együttes vezetői: *Juhászné Zsáka Katalin, Szurgyiné Csontos Zsuzsanna*, kísért: a **Pengő Citerazenekar** és a **Kodály Iskola vonós-zenekara**, a zenekar vezetője: *Móráné Seres Katalin*. „B” kategóriában Arany minősítést kapott a zsűritől a 11 fiú és 10 lány énekes és kísérete - a magával ragadó előadásért, a „messze-zengő” hangzásért, a jól választott, ritkán hallott dalokért, az ízléses jelzés-szerű mozgásért. A Mezőségi csoportot vonós zenekar kísérte (2 első hegedű, 2 brácsa, 1 bőgő), a lányok egyöntetű, csodálatos hangzással énekeltek, a fiúk halványabbak, de élvezték, hogy énekelhetnek!

A szolnoki Széchenyi Körúti Általános Iskola, Sport Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény második kórusa: a Felső Kórus, melyet szintén *Kukri Béláné* vezetett, zongorán *Balogh Lajosné* kísért. A „B” kategóriában Arany minősítést kapott a 21 énekesrel színpadra lépő énekkar. A népdalcsoportot

kicsit visszafogottan, zárt „á” hangzókkal énekeltek, de érződik, hogy szívesen énekelnek, szeretik a karvezető tanárukat. *Bárdos: Az árgyélus kismadár* kezdetű két-szólamúja tisztán szólt, *Bach: Parasztkantátájában* adások maradtak az összetartozó dallamívek kötésével. A befejező *Skip to may Lou* könnyed dala vidáman, *Balogh Lajosné* zongorakíséretével hangzott el.

A szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola Énekkara „B” kategóriában indult és Arany minősítést kapott *Gyuriczáné Nagy Magdolna* és *Sándorné Kaszab Laura* vezetésével, zongorán kísért: *Baloghné Szabó Tímea*. Az elmúlt évihez hasonlítva az éneklők száma 46 főre gyarapodott, melyből 9 fiú. A *Bartók Béla* kisalföldi gyűjtéséből összeállított népdalcsoportuk összetartozó dallamíveit néhol szétszakították, a felugró dallamok kissé alacsonyra sikerültek, de lelkesen énekeltek a gyerekek. *Szőnyi Erzsébettől* (a szerző születésnapján) a *Tücsöklakodalom* című művet választották, néhol az alt szólam bizonytalanra sikerült. *Kocsár: Ha a világ rigó lenne* című műve után ifj. *Somorjai: A kis gőzös* kezdetű kedvelt kórusa hangzott el hangulatos előadásban, jó zongorakísérettel, meggyőző befejezéssel.

A Kodály Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola „Kodály Gyermekkórusa” a hangverseny kiemelkedő teljesítményét nyújtotta. Már az énekszóval való bevonulásukkal (*Bizet: Carmen: Ut-cagyerekek kara*) megnyerték a közönség tetszését, igényes kórushangzás, példamutató létszám (81 éneklőből 8 fiú), sötét, bársonyosan telt hangzású alt szólam, dicséretes műsorválasztás, kiváló hangú szólóénekesek, változatos formálás jellemezte az énekkar előadását. *Karnagyuk, Juhászné Zsáka Katalin*, zongorán kísért: *Romhányi Anita*. *Kodály: Gergely-járás* című gyermek-kara előadásáról a legnagyobb elismerés hangján szólhatok - a kórusmű, bizonyára még érni fog a nyár végén sorra kerülő országos versenyig. *Bárdos: Szellő zúg* távol kezdetű műve megkapó egyszerűséggel, érzékenyen szólt, gyönyörű lezárással. *Orbán György: Glória a 6. miséből* meggyőző biztonsággal hangzott el. *John Levitt: Festival Sanctus* című műve stílusosan szólt, a befejező *Siyahamba, Ipharadisi* - afrikai zulu dalok ötletes dinamikával, állandó emeléssel, jó mozgással szóltak, az ízléses mozgás még hatásosabbá tette az előadást. A szép programért a zsűri a legmagasabb: Arany diplomával és Év Kórusa kitüntető elismerést adta meg a Kodály Gyermekkarnak.

* *

Az Éneklő Ifjúság utolsó hangversenyére 2014. április 5-én a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium aulájában került sor. (Zsűri elnök: *Vadász Ágnes* karnagy, a KÓTA főtítkára, *Wlassics Gyula*-díjas, tagok: *Molnár Éva* karnagy és *Vajna Katalin* Csokonai Alkotói - díjas).

A házigazda **Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Tiszaparti Gyermekkórusa** (karnagy: *Almainé Szabó Gabriella*, zongorán kísért: *Balogh Lajosné Szabó Tímea*) 2013 szeptemberében alakult, először énekelte közönség előtt. 18 énekesük (7 fiú) kicsit visszafogottan, de vígan énekelte *Ádám Jenő: Zsol-tár gyermekhangra* című művét. *Balázs Árpád: Kikeleti*

Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimn. Gyermekkórusa

napköszöntője kisdob kísérettel, jó tempóban szólalt meg, két lány és három fiú szólócsoporttal variált formálásban. Vavrinecz: Marosszéki dalok népdalfeldolgozása tisztán csendült fel, ez a hosszabb lélegzetvételű darab is elbírt volna, ha nagyobb „tűzzel” éneklük. A zsűritől Arany diplomával minősítést kapott a frissen alakult, szépen teljesítő kis kórus.

Az Éneklő Ifjúság hangversenyén szintén első bemutatkozó volt a **Mezőtúri Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bárdos Lajos Alapfokú Művészeti Iskolája „Méhecske” Citerazenekara Csider István** vezetésével.

Méhecske Citerazenekar, művészeti vezető: Csider István

Az általános iskolásokból álló 7 szoprán és 1 basszus citerán játszó lányok- fiúk (5 fiú) a Névcsúfoló és a Vésztői párosítók című csokrokat játszották-énekeltek igen nagy sikerrel. Kiegyenlített hangzás, biztos hangszerjáték, eltalált tempók, ízes éneklés, szép hangú szólók méltó elismerése volt munkájuknak „B” kategóriában a zsűri Arany minősítése.

A **Karcagi Általános Iskola Györffy István Tagiskolájának Énekkara Csombordi Szilvia** vezetésével, 31 lány énekessel érkezett Szolnokra. Könnyed, a szöveg mondánivalójára koncentráló dallaméneklés, dicséretes szöveg-éjtés, folyamatos hangképzést igazoló tisztán megszólaló felugró hangközök, jó formálás jellemezte előadásukat. Műsorukban Karcagi népdalcsozor, Szónyi Erzsébet: Fülemlészó, Ismeretlen szerző: Dona nobis pacem kezdetű kórusait egy ritka választás: Selmeczi György: Milleniumi óda I. II. III. tétele követte. A mű különleges történelmi témája a hazaszeretet erősíti éneklőben,

a hallgatóban egyaránt, ezért itt jobban kellene vigyázni az összetartozó szövegrészek kötésére, illetve a sorvégek túlhangsúlyozásának javítására. A kórus teljesítményét a zsűri Arany diplomával, Év Kórusa minősítéssel jutalmazta.

Régi ismerősünk a **Mezőtúri Magyar - Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bárdos Lajos Alapfokú Művészeti Iskolája „Tücsök” Citerazenekara** (4 fiú, három lány, művészeti vezető: *Csider István*) nagyszerű produkcióval örvendeztetett meg bennünket A Bihari népdalok, a Szerelmes dalok és a Párosítók elnevezésű csokruk a közönség elismerése mellett a zsűri „B” kategóriában adható legnagyobb elismerését, az Arany minősítést érdemelte ki.

Két külföldről, de magyar nyelvterületről érkezett vendégkórus is bemutatkozott az Éneklő Ifjúság hangversenyén. A **Zentai Gimnázium** 19 tagú **Lánykara Losonc Kinga** vezetésével lépett a közönség elé. Jacques Berthier Glória et in terra pax kánonjával indították műsorukat, egységes hangzással, de esetenként „feszített” énekléssel, ami kis csúszást is eredményezett. Stevan St. Mokranjac: Vivak (Bibic) című művében a hangutánzás és hangulatfestés minden lehetőségét visszaadták énekükkel, Király Ernő: Két gyermekdala (A zivatar, A harkály) hasonlóképpen lehetőséget adott a természet hangjainak érzékeltetésére. Zárásként a Siyahamba kezdetű zulu népdal következett, mely előadásakor nem használták ki a daltam többszöri eléneklésének ötletes lehetőségét. A zsűri Arany minősítéssel jutalmazta előadásukat.

A Gyulafehérvárról érkezett **Gróf Majláth Gusztáv Károly**

Gróf Majláth Gusztáv Károly Római Kat. Teológia Liceum Kórusa vez.: Farkas László

Római Katolikus Teológiai Liceum Kórusában 23 középiskolás korú fiatal ember énekelte. Az énekkar vezetője *Farkas László* egyházi művekből állította össze műsorát. Megkapó volt, amikor megszólalt a kórus, telt férfikari hangzást hallottunk, talán a basszus nem eléggé érett, de a tenorok különlegesen szépen szóltak. A fegyelmezett, de rendkívüli átéléssel, tisztán éneklő kórus az Ave verum corpus három szólamban felhangzó gregorián dallammal indított, mely az őszinte, a hiten alapuló éneklés, a lelki gazdagság példáját adta. Cl. Casciolini: Panis Angelicus című művében gyönyörűen szólt a tenor szólam, Kerényi György: Ó, Jézus, ó édes Jézus... kezdetű művét Tartini: A fájdalmas anya, illetve Marco Frizina: Anima Christi (Krisztus lelke, szentelj meg) című művei követték. A közönség tetszését elnyerő liceumi kórus méltán kapta az Arany diplomával, Országos Dicsérő Oklevél elismerést a zsűritől.

A házigazda **Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Kodály Zoltán Leánykara** (karnagy: Al-

Tiszaparti Római Kat. Ált. Iskola és Gimnázium Gyermekkórusa vez.: Almainé Szabó Gabriella

mainé Szabó Gabriella, zongorán kísért: Balogh Lajosné Szabó Tímea) 39 középiskolása a Domine ad iuvandum... dallamra

vonult be, majd M. East: Szép tavasz idején kórusművét énekelte megkapó könnyedséggel. Kórushangzásuk alapos hangképzésről, minőségi munkáról ad tanúbizonyítást. Ch. Gounod: Missa brevis miséjéből a Kyrrie és a Gloria tételek szólaltak meg stílusosan- orgonakisérettel. Kodály: Zöld erdőben női karát szépen építkezve énekeltek, Bartók: Legénycsúfolója jó tempóban szólt. Bárdos Lajos: Menyecske – Szabolcs-szatmári népdalokra komponált mesteri műve meggyőző tempóban, hangulatosan csendült fel. Méltán kapták az Arany diplomával, Év Kórusa minősítést a zsűritől. Örültünk, hogy hallhattuk-láthattuk a gyermekkarokat, köszönjük a kóruskarnagyok, az éneklő fiatalok egész éves munkáját és az Éneklő Ifjúság 2014. évi hangversenyein nyújtott dicséretes teljesítményt!

Ujainé Katalin

a mezőtúri hangversenyéről beszámolót készítette
dr. Lengyel Erzsébet

V. DALLAM REGIONÁLIS KÓRUSTALÁLKOZÓ - TATABÁNYA

2014. MÁRCIUS 22.

„A tél elmúlt, az eső elment, elmúlt.

Virágok láttatnak a földön, az éneklésnek eljött az ideje,
és gerlice szava hallatik a földön” (Énekek Éneke)

Gyönyörű napsütéses kora tavaszi napon rendezte meg a tatabányai Dallam Alapfokú Művészeti Iskola az V. Regionális Kórustalálkozóját. A Vértés Agorája szépen felújított, korszerű épülete, nagy befogadóképességű nézőtere és a kóruséneklésre is alkalmas színpada méltó helyszínt biztosított ennek a különleges hangulatú szombati dalos ünnepnek. A találkozó ötletadója, legfőbb szervezője, de azt is mondhatnánk, hogy gondos, szerető édesanyja *Hozák Adrienn* volt, a vendéglátó iskola tanára, aki egyébként maga is karnagy, és a Komáromi Zeneiskola igazgatója is. Kiváló partnerek szegődtek hozzá: a Zeneiskola igazgatója, *Ludányi Tamás* és tanár társai, valamint Tatabánya részéről a védnökséget *Schmidt Csaba* Polgármester vállalta, aki a rendezvény elején meleg szavakkal köszöntötte a résztvevő kórusokat.

Összesen nyolc kórus jött el a találkozóra, a **Dallam Gyermekkar**on kívül még három tatabányai énekkar, a **Kodály Zoltán Általános Iskola és AMI Kodály Kórusa**, valamint a **Kicsinyek Kórusa**, és az **Árpád Gimnázium Vegyeskara**. Vendégként lépett föl a **Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola Gyermekkara**, a **budapesti Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont Gyermekkara és Leánykara**, valamint a határon túlról, Nyitráról érkezett a **Duha Gyerekkórus**.

A házigazda **Dallam Gyermekkar** volt az első fellépő a koncerten, a karnagyok, *Krihó Andrea* és *Hozák Adrienn* szeretettel és lendületesen irányították a színes, változatos műsort éneklő gyerekeket. Őket követte a Kodály Zoltán Általános Iskola Gyermekkara Tatabányáról, vezényelt *Salló Gyözőné*. A szép, csengő hangú kórus a vidám, rit-

Hozák Adrienn

mikus és finom érzelmes karaktereket is kiválóan szólaltatta meg. A **Nyitrai Duha Gyermekkórus** produkciójában 19 gyönyörű hangú lányt üdvözölhettünk. Jó hangképzéssel, széles dinamikai és kifejezési skálával méltán arattak nagy sikert. Meglepetésként Kodály Zoltán *Esti dal* című – talán legnépszerűbb művét énekeltek *Maria Misunova* karnagy irányításával. Megható pillanatokat szereztek a közönségnek! A Kodály Zoltán Általános Iskola és AMI Kicsinyek Kórusa 35 pici énekest vonultatott a színpadra. Remek kórus, igényes, precízen kidolgozott produkciójuk szívet melengető volt. Karnagyuk, *Sárközyne Pomázi Ágnes* munkája már sok éve nagyon dicséretes, kitűnő ízléssel, és nagy szeretettel irányítja kis énekeseit. A Felsőgallai Széchenyi Általános Iskola Gyermekkara következett *Krihó Andrea* vezetésével. Az énekhez különféle hangszereket is használtak, nagyon hangulatos műsort hallhattunk. A Patrona Hungariae Iskolaközpont népes gyermekkarát *Szőnyiné Lobmayer Margit* vezényelte. Öröm volt látni a lelkes éneklő gyermekarcokat, miközben változatos műsorukat előadták. Külön dicséretes, hogy ezek a kicsi gyerekek még romantikus művet is énekeltek, valamint többek között a Muzsika hangja című musical egy híres tételét is, melyet nagy örömmel fogadott a közönség. Nagyon szimpatikus csapat, a tatabányai Árpád Gimnázium kórusa követte őket, *Szeimann Zsuzsanna* vezényletével. Az egymásra hangoltság és az éneklés szeretete egyértelműen sugárzott a produkciójukból, lendületes, jókedvű muzsikálás jellemezte őket. Énekszóval vonult be a budapesti Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont másik kórusa, ezúttal a nagy lányok énekeltek *Acsainé Dávid Ágnes* és *Nagy Andrea* vezetésével. Szép érett hangzásukból kiemelkedett a szoprán szólam, különlegesen szép hangszínével és

tiszta intonációjával. A nemes kórushagyományokat dicséretre méltóan őrzi az iskola, Bárdos és Karai művével méltóképpen zárták a hangversenyt.

Egy kis pihenés után, amelyet a zsűri az értékelésre használt föl, közös ének következett, két kánont énekeltek a résztvevők *Hozák Adrienn* és *Krihó Andrea* irányításával. *Mindszenty Zsuzsánna*, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnöke a zsűri nevében röviden értékelte az elhangzott produkciókat, és átadta a díjakat. Bár ez a találkozó nem verseny, de mégis a kiemelkedő teljesítményért a tatabányai **Kodály Zoltán Iskola Kicsinyek Kórusa** és a **Nyitrai Leánykar** kapott különdíjat,

valamint a **Patrona Hungariae Iskolaközpont**, elismerésül, hogy ilyen szép számú énekes fiatal hoztak el Tatabányára.

Valamennyi kórus kapott oklevelet és szervezők figyelmességét dicséri, hogy még kis ajándékokat is kiosztottak, minden gyerek kapott csokoládét, de ennél sokkal fontosabb, hogy mindenki egy nagyon szép, felejthetetlen közösségi élményt vihetett haza a szívében.

Sokszor panaszkodunk a minket körülvevő nehéz körülményekre, a pénztelenségre, néha az partnerek, az akarat hiányára is. Lám, ez a rendezvény élő példája annak, hogy – ahogyan Kodály mondta – „ha él a lélek tüze, mindig elérhető a művészi tökéletesség.” Gratulálunk, Tatabánya!

Dr. Mindszenty Zsuzsánna

XI. ÉNEKLŐ PANNÓNIA KÓRUSTALÁLKOZÓ KAPOSVÁRON

Kaposvár – Kerekesné Pytel Anna – Zenekedvelők Kórusa – Éneklő Pannónia – ezek a fogalmak szorosan összekapcsolódnak, és a magyar kórusélet köztudatában kitörölhetetlenül jelen vannak.

2014. március 8-9-én került megrendezésre a **XI. Éneklő Pannónia Kórustalálkozó**, amelynek idén két fontos esemény adott jelentőséget: Ebben az évben ünnepli a Zenekedvelők Kórusa fennállásának 20 évfordulóját. A másik fontos esemény: 25 éve kezdődött Kaposvárott a felnőtt énekkarok találkozója, mely 1997 óta az Éneklő Pannónia nevet viseli. Az elmúlt negyed évszázad során két évente az országból számos kórus jön Kaposvárra, hogy részt vegyen a koncerteken és a közös énekléseken. Vannak visszatérő régi vendégek, de mindig akad új kórus is, akik csatlakoznak ehhez az emlékezetes, szép közösségi rendezvényhez.

A kora tavaszi szép szombat délutánon a református templomban gyülekeztek a kórusok. *Oláh Lajosné*, Kaposvár Megyei Jogú Város alpolgármestere meleg szavakkal köszöntötte a jelenlévőket és megnyitotta az Éneklő Pannónia Kórusfesztivált.

A hangverseny első fellépője a jubiláló Zenekedvelők Kórusa volt *Kerekesné Pytel Anna* vezetésével. Műsorukból kiemelkedően jól sikerültek Bárdos Lajos népdalfeldolgozásai, valamint a fiatal *Palkó Klaudia* által vezényelt *Nyújtsd ki mennyből* kezdetű kórusmű. Utánuk következtek a vendég kórusok: a budapesti **Vásárhelyi Zoltán Férfikar** *Klausz Róbert* irányításával, akik kis létszámuk ellenére szép és igényes, jó dramaturgiai érzéssel összeállított műsort adtak elő. A **Komlói Munkás Kórus** produkciójából kiemelném Faure: *Cantique Jean Racine* című művét, melyet sok finomsággal, jó építkezéssel énekeltek el. Karnagyuk: *Kunváriné Okos Ilona* volt. Az **Ajkai Pedagógus Nőiakar** *Cserháti Csilla* és *Petheő Balázné* vezetésével kitűnő ízléssel kiválasztott, és magas színvonalon előadott műsorukkal méltán arattak nagy sikert. Az évek során már nagyon sok fesztiválon vett részt a **Keszthelyi Helikon Kórus**, *Kendeh Gusztávné* vezényletével. Produkciójuk az egymás iránti szeretetet, megértést tükrözte, és a karnagy mély muzikalitása remek teljesítményre sarkallta az énekeseit. Végül a **Várpalotai Bányász Kórus** lépett a színpadra *Borbás Károly* vezetésével, aki nagyon bátran választott műsort: valamennyi résztvevő és a zsűri véleménye is az volt, hogy nagy dolog egy amatőr kórus számára ilyen emblematisan nagy művekkel találkozni, mint például Kodály: *Öregek*, vagy *Kocsár Hegyet hágék* c. darabja. A koncertet közös éneklés zárta: Beethoven: *Isten dicsőségére* c. kórusművét *Kerekesné Pytel Anna* vezényelte *Kardos Kálmán* or-

gonakíséretével. Az ünnepi alkalom méltó zárása volt ez a pillanat, amikor a közel 200 énekes hangja megtöltötte a református templomot.

A nap közös vacsorával és táncszállal zárult, az ország különböző részeiről érkezett kórustagok hangulatos estét tölthettek együtt. A karnagyok számára pedig a szakmai zsűri értékelést és eszme-cserét biztosított.

Másnap, vasárnap reggel az Együd Árpád Művelődési Központban *Mindszenty Zsuzsánna* a jelenlévő énekeseknek bemutatott néhány kórus-

Kaposvári Zenekedvelők Kórusa

művet. Ezt követte a városnézés, majd ebéd után a fesztivál második koncertje, szintén a református templomban.

Először a **Tiszta Forrás Népdalkör** 18 énekeses ízes, hagyományörző énekekkel köszöntötte a jubiláló Zenekedvelők Kórusát. Az **Ajkai Pedagógus Nőiakar** ezúttal egyházi műveket énekeltek szép frazeálással, tiszta intonációval, gondos, szép kidolgozással. A **Református Templom Kórusa** *Kerekesné Pytel Anna* vezényletével veretes egyházi énekekkel lépett a színpadra, zengő szép hangzással, lendületes énekléssel. A **Sotto Voce Énekegyüttes** 8 tagja régóta jó kapcsolatban áll az Éneklő Pannónia fesztivállal. Idén különösen szépen, finoman énekeltek,

műsorukból kiemelkedett Gounod miséjének két tétele. Vezetőjük *Horváth Csilla*, aki maga is énekel, és elegáns, mértéktartó mozdulatokkal irányította együttesét. A **Zenekedvelők Kórusa** ezúttal *Horváth Jenőné* vezényletével Schubert Pásztorkórusát adta elő, fiatal, tehetséges szólistákkal. A **Vikár Béla Vegyeskar** *Ludmány Géza* vezényletével példamutatóan szép magyar műsort hozott - Kodály és Bárdos műveit szólaltatták meg változatosan, szép színekkel.

A kórustalálkozó szervezője, **Kerekesné Pytel Anna** és a zsűritagok: *Ludmány Géza, Kardos Kálmánné és Mindszenty Zsuzsánna* emléklapot nyújtottak át a fesztivál végén a résztvevőknek, majd

ismét közös ének zárta az élményekkel teli koncertet: Beethoven művét ezúttal *Kardos Kálmánné* vezényelte.

Ezúton is gratulálunk a fellépő kórusoknak és karnagyainknak. De legfőképpen a szervező *Kerekesné Pytel Annának*, aki a jubiláló **Zenekedvelők Kórusának** is karnagya. Már sok éve dolgozik együtteseivel szeretettel, lelkesedéssel, és a mostanihoz hasonló találkozók is mindig ugyanezt a szeretetet és az éneklés iránti tiszteletet tükrözik. Kedves Anna, még sok hasonló szép évfordulót kívánunk szeretettel, a Jóisten éltesen és tartsa meg fáradhatatlan munkakedvedet és ügyszeretetedet. Viszont látásra két év múlva, a XII. Éneklő Panónia Találkozó!

Dr. Mindszenty Zsuzsánna

III. SZINKÓPA VEGYESKARI TALÁLKOZÓ

Egy emlékezetes és szerethető nap krónikája

G.B. Shaw számos bölcsességének egyike így szól: Ne várj a kedvező alkalomra. Teremtsd meg! Olvasta-e, nem-e ezt a **budapesti Erkel Ferenc Vegyeskar** karnagya, *Cseri Zsófia*, nem tudom. De alkalmasint tudtán kívül megfogadta a zseniális ír tanácsát. Nem várt a kedvező alkalomra. Megtalálva segítő társait - megteremtette. Két évvel ezelőtt megszületett a **Szinkópa Vegyeskari Találkozó**, a szakmai nap, melynek során a kóruséneklés gyakorlati kérdéseivel érdemben foglalkozunk, kiváló szakemberek vezetésével közösen okosodunk, egymástól tanulunk és új ötleteket kapunk, egymást kicsit jobban megismerjük és közben sokat énekelünk – summázta a lényegét az idei, III. Szinkópa füzetecske beköszöntőjében az ötletgazda. Már előjáróban leszögezhetjük: a célt elérte, elértük mindannyian, akik jelen voltunk március 8-án a Patrona Hungariae Iskola „összes termeiben”, reggel 9 és este 8 óra között. Hosszú nap volt. De megérte!

Ki kora hajnalban, ki párás reggelen, ki gőzölgő kávé után, ½9-kor vette az irányt a Knézich utcai komoly épületkomplexum felé, ahol a kora tavaszi erőtlen napsütés után szívet melegítő mosoly várt bennünket. Rögtön szebb lett a világ. És ez a barátságos hangulat az egész nap folyamán megmaradt. Talán furcsa, hogy ezzel kezdi a krónikás, de ideges és feszült korunkban ez olyan ajándék volt, amelyet eléggé megbecsülni nem lehet. Stresszes türelmetlenség helyett gondosság, pontosság, figyelem és kedvesség jellemzett minden egyes programelemet – meggyőződésem, hogy ennek volt köszönhető, hogy minden egész napos rendezvény réme: a csúszás, a kifáradás és az energialelvező üresjárat elkerülte a Szinkópát. Persze ehhez kreatív, nem egy esetben játékos ötletek sora kellett, megvalósításukhoz pedig elkötelezett partnerek – a nagyszerű előadók, a házigazda kórus, és végezetül, de egyáltalán nem utolsó sorban a rendezvénynek otthont adó iskola képviselői. És partnerré, lelkes partnerré váltak a jelenlévő kórusénekesek is, nemre, korosztályra való tekintet nélkül. Kibújhatott belőlünk a nyitott, figyelésre, tanulásra és játékokra egyaránt kész és fogékony gyermek. Köszönet érte.

S most lássuk, hogyan is alakult a nap, melyek voltak azok a programpontok, amelyek frissítették a testet, mozgatták az agyat, töltötték a szívet, újat adtak a léleknek.

Mi, kóristák nem igazán hallottunk a Kovács-módszerről – *Dr. Kovács Géza* és munkatársai évtizedek óta folyó tevékenységéről, amelynek lényege a zenei munkaképesség gondozás

(www.kovacsmethod.com).

A zongora- és szolfézstanár *Schön Károlyné Tódy Ilona* e szerteágazó területből a próbatermi tornát mutatta be, egyszerű, de frissítő gyakorlatokkal. Megjegyeztük: óránként 2 mélylélegzés csodát tehet a fáradtság ellenében!

Háromfelé oszlott a résztvevők mintegy kétszáz fős csapata, hogy a „hangképzés néhány módjával” ismerkedjen meg. A krónikás benézett *Andrejcsik Istvánhoz* - és az alig 40 fős összevont férfikarhoz - , aki a kórushangképzési és magánénekesi gyakorlatok vegyítése mellett felhívta a figyelmet a testre, mint hangszerre. *Bruckner Adrienne* egy kisebb hölgycsoporttal a hangzók egységes ejtésére és az átmenetek megoldására fektette a hangsúlyt, míg *Kövári Judit* a legnagyobb csoporttal a kórushangképzés mellett bepillantást engedett az énekes színházak kevésbé ismert, érdekes világába.

A kávészünet és a finom házi sütemények kóstolója után került sor az első beszélgetős előadásra – *Szőnyi Erzsébet* zeneszerzőt, zenepedagógust *Cseri Zsófia* faggatta pályája Kodály Zoltánhoz kapcsolódó élményeiről, csomópontjairól – és még sok másról. Megelevenedett egy páratlanul gazdag, színes és termékeny életút megannyi szereplője – a pályaaorientációban kulcsszerepet játszó Szilágyi Gimnázium s benne a legendás *Adi néni: Sztojanovits Adrienne*, a párizsi évek, *Nadia Boulanger*, *Olivier Messiaen* inspirációja, a népdal és népzene szerepe, a zenepedagógiai könyvek születésének titkai, *Emma asszony* értő figyelme és a szomszéd szobából ki-kiszóló, fanyar humorú, bölcs kritikus *Kodály*, no meg a most születő új kompozíció, egy *Dante-szonettre*... *Kodály Zoltán* tanítása, nézetei alapigazságok, s mint ilyenek nem megkerülhetők a gyermekek és az ifjúság zenei nevelésében – emelte ki *Szőnyi Erzsébet*. Biztatott minket s minél többeket arra, hogy a zenehallgatáson túl éljünk azzal a hihetetlen többlettel, amit az aktív muzsikálás, különösen pedig a karéneklés jelent, s igyekezzünk minél több a cappella kórusmű előadásával csiszolni intonációnkat, fejleszteni muzikalitásunkat. A

jelenlévők hosszasan ünnepelték a lenyűgöző kisugárzású, frappáns válasza mindig kész meghívott vendéget, jó egészséget és termékeny alkotó éveket kívánva.

A Szinkópán három zeneakadémiai tanszékvezető is jelen volt: 1960-81 között Szőnyi Erzsébet látta el ezt a posztot, őt *Párkai István* követte a professzori székben, jelenleg pedig *Kutnyánszky Csaba* tölti be a jeles és nagy hagyományú stallumot. Az ő nevéhez fűződik az abszolút hagyománytörő – vagy hagyományteremtő? - részprogram, amelyet az előre kiküldött művészleteket bogarászva elképzelni sem tudtunk. Stílusparádé címmel időutazásra invitált bennünket érthetően, szellemesen, esetenként meghökkentően. Egy-egy darabrészlettel izgalmas és szokatlan kérdéseket jártunk közösen körül: mi tartozik egybe és mi nem? Hogyan jelenik meg az idő – egy adott történelmi pillanat csakúgy, mint az idő múlása, és az időtlenség? Hogyan kapcsolódják a hármas és páros lüktetés egy művön belül, ha régi korok kéziratai kétségek közt hagynak minket? Most már tudjuk, vagy legalább is ízelítőt kaptunk a lehetséges válaszokból.

Ebéd után kerekasztal-beszélgetés várta a hallgatóságot. Őszintén remélem, hogy ezt a programot sokan követték figyelemmel on-line, mert izgalmas és fontos kérdéseket feszegettek a résztvevők: *Móczár Gábor*, az Europa Cantat elnöke, a KÖTA alelnöke, *Kutnyánszky Csaba* karnagy, tanszékvezető és *Ordasi Péter* főiskolai tanár, karnagy. A felkészült és érzékeny figyelmű beszélgetőtárs ezúttal is *Cseri Zsófia* volt. Van-e értelme a kórushangképzésnek? Hogyan válhat egy kórus nemzetközivé? Mely sajátosságainkat jó és kell megtartanunk, miben célszerű legalább is ismerni a nemzetközi trendeket? Elég-e mostanság „csak” énekelni? Milyen nyelven szólaljanak meg a művek? Eredetiben? Fordításban? Mit kell, kellene tudnunk a kórusmenedzselésről? Milyen egy jó fesztivál? Milyen lesz jövőre az Europa Cantat Pécssett? – sokféle megközelítésben sokféle véleményt hallhattunk.

Ami a krónikásnak a legrokonszenvesebb volt, hogy senki részéről nem hangzott el kötelező érvényű bölcsesség, azaz kategorikus tiltás vagy kötelezően követendő irány. A sokszínű magyar kórusélet formálóin, azaz karnagyainkon és rajtuk áll, hogy mivel élünk, mivel nem. Abban mindenki egyetértett, hogy kórushangképzésre, még-hozzá rendszeres kórushangképzésre nagyobb szükség van, mint valaha. De pl. a koreográfiának csak kiegészítő legyen a szerepe, ne pedig az, hogy elfedje énekesi gyarlóságainkat. A legfontosabb az izlés és a mérték – van, ahol szinte kell (a krónikás emlékei mélyéből felbukkantak az észtt Ellerhein és Tonu Kaljuste lenyűgöző Tormisinterpretációi), másutt meg nem (kitűnő és sodró magyar népdalfeldolgozás alatt fölösleges tánkra perdülni). Tény, hogy dossziéval a kézben, ügyetlenül csetleni-botlani pusztán azért, mert azt gondoljuk: most ez a divat, rossz döntés.

Nem biztos, hogy rossz döntés viszont jó fordításban magyarul énekelni nem magyar szerzők kompozícióit. A hangsúly itt egyrészt a jó – értsd tartalomhű és prozódiailag megfelelő – fordításban van, és jelentősen nyom a latba az énekesek nyelvi felkészültsége. Ahol öt madrigált lehet megtanulni magyarul, míg egyetlen franciául, ott a válasz nem kétséges. Ismét egy emlék a krónikás múltjából, szintén Debrecenből – *Darázs Árpád* amerikai egyetemistáival angol fordításban adta elő Kodálytól az Öregeket úgy, hogy közben megállt a levegő és elakadt a lélegzet. Ellenpélda a lágyromantikusra hangszerelt Csónakos-ének, miközben az eredeti kemény katonákról szól. A kívánatos jövő talán valóban az, hogy a megjelenő kottákban, gyűjteményekben legyen benn az eredeti szöveg és az énekelhető, jó fordítás. Ahogyan a beszélgetésben elhangzott: azt a megoldást célszerű választani, amelyik jobban építi a kórust. A kerekasztal-beszélgetést rövid ismertető és egy kedvcsináló kisfilm zárta, a 2015-

ös pécsi Europa Cantat Fesztiválról – részletek már olvashatók a <http://ecpecs2015.hu> honlapon.

A magyar zeneszerzés nagy öregje *Kocsár Miklós* – Csodafüű-szarvas című, immár klasszikussá vált vegyeskara többször is a figyelem fókuszába került a III. Szinkópa Találkozón. Először *Ordasi Péter* elemezte szövegbéli és zenei megoldások szem előtt tartásával, ezután a karnagyváltó anyagaként mélyíthettük tudásunkat a darabról, majd az esti záró koncerten összkar szólaltatta meg a nagyszerű kompozíciót. A karnagyváltó lényege, hogy négy kórusvezető: *Hartyányi Judit*, *Kutnyánszky Csaba*, *Ordasi Péter* és *Párkai István* négy előre kialakított „részkórusral” 15-20 perc alatt munkába veszi a darab egy-egy részletét. E sorok írója az 1-es csapatba tartozott, és hihetetlenül izgalmas volt a fenti négy karnaggal együtt muzsikálni, ha csak 25-30 ütem erejéig is. Nagyon különböző alkatúak, mindegyiküknek mást mond a darab, és mi, karénekesek is értelemszerűen különböző karakterű részkórusokat alkottunk. Tizenhat különböző szálból szövődött tehát az az eltéphetetlen szövetség szívérványos háló, amely azután este a csillagokig emelt bennünket. Ehhez természetesen szükség volt arra, hogy az együttesek megbízható szinten tudják a művet, hogy lehessen a karnagyoknak színeket, tempókat, karaktereket mutatni. Felejthetetlen élmény volt. És óriási ötlet!

Az esti zárkoncerten önálló 15 percekben lépett egymás és a közönség elé a III. Szinkópa Vegyeskari Találkozó négy meghívott kórusa: a **bajai Ad Libitum Kamarakórus**, *Pethóné Kővári Andrea* vezetésével, **Veszprém Város Vegyeskara**, *Erdélyi Ágnessel* az élén, az **Óbudai Kamarakórus**, *Erdős Ákos* kicsiny csapata, s végezetül a házigazda **Erkel Ferenc Vegyeskar**, karnagyuk az egész nap spiritus rectora, *Cseri Zsófia*.

Érdekes, élvezetes, magas színvonalú, szórakoztató – és tanulságos koncert volt. Rendhagyó módon – ismét egy kiváló újítás, ki tudja, hányadik a nap folyamán – az együttesek 3 percet kaptak arra, hogy bemutatkozzanak. Ki a legszükségesebb információkat közölte csak egyetlen mély lélegzetre, és a rendelkezésre álló 15 perc döntő hányadát nagyobb lélegzetű darabokra fordította, mások oldott-kötetlenül kommentálták aktuális műsorukat. Volt sok-sok zenerészlettel, mozgásokkal fűszerezett flash-mob, és komolyat a humorral vegyítő „közösségi vallomás”. Amilyen változatos volt a bemutatkozás, annyira sokszínűek voltak az önálló műsorok.

A műlista helyett engedtessek meg, hogy a (veszprémi színekben éneklő) krónikás két jelenségre hívja fel a figyelmet. Az egyik a kortárs magyar zeneszerzés hangsúlyos jelenléte a programokban. Az összes mű kétharmada élő magyar szerző kompozíciója volt, köztük igazi ritkaságok és csemek. Volt karnagy, aki azonos szövegekre született

különböző hangulatú, formanyelvű, stílusú darabokat illesztett egymás mellé, ami különösen izgalmassá tette programjukat. Hallottunk Beischer-Matyó Tamás, Gyöngyösi Levente, Orbán György, Tóth Péter-darabokat az immár klasszikus Petrovics, Kocsár és Karai művek mellett.

A másik feltűnő jelenség az volt, hogy hosszú idő után megjelentek egy újfajta népdal-feldolgozási szemlélet első gyümölcsei. A világzene inspirálta Kálmán Tamás erőteljes érzelmeket megszólaltató „Túl a vízen”-jét, és – reméljük – hallgatni is olyan öröm volt Orbán Tavasz szél-feldolgozását, mint varázsos színeit megszólaltatni. A zenetörténet korszakait a reneszánsztól napjainkig egy-egy Palestrina, Rossini, Dvořák és Matthew Harris-mű képviselte.

Hosszas taps kísérte a együttesek egyéni bemutatkozását, és felforósodott a levegő, amikor a négy kórus egyesítette erejét, s felcsendült a Csodafiú-szarvas, *Ordasi Péter* keze intésére. Egy nagyszerű nap nagyszerű befejezése volt. <http://www.youtube.com/watch?v=i4ZjkWZ4BXg&feature=youtu.be>

Még a reggeli köszöntőben ízelgettük a szinkópa szó jelentéseit. Orvostudomány? Fonetika? Verstan? Zene...? Nyilván az utóbbi, de kiderült, hogy más, mint a zenei hangsúly áttevődése. Bebizonyosodott, hogy voltaképp egy betűszó. SZÍNES KÓRUS PARÁDÉ. Aki jelen volt az eddigi három Szinkópán, igazolhatja. Aki on-line követte az eseményeket – az első perctől az utolsóig (!) – elképzelheti. Kívánjuk *Cseri Zsófiának* és fáradhatatlan, lelkes csapatának, hogy találjanak külső forrást és belső energiát a folytatásra.

Mert nagy szükség van rá!

C. Szalai Ágnes

ELSŐPRÓ MAGYAR SIKER A VENEZIA IN MUSICA NEMZETKÖZI KÓRUSVERSENYEN

A Vass Lajos Kamarakórus „mindent vitt” Velencében

Az április 30. és május 4. között megrendezett Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál című, velencei rendezvényen (XII. Venezia in Musica) hat különböző kategóriában tizenöt együttes tette próbára a nemzetközi zsűri ítélőképességét. A több helyszínen, több napon keresztül, versenyen kívüli koncertekkel tarkított nemzetközi próbatételről a VLKK elhozta a kamarakórus kategória első díját, a kötelező mű legjobb előadásáért járó díjat, valamint az öt legjobbnak ítélt kórus külön versenyének és így az egész rendezvénynek a nagydíját.

A Vass Lajos Kamarakórus lassan tízéves lelkes tagjaként jómagam is több fejlődési szakaszt, változást megéltem már a kórusban. A csapat egészen friss, nemzetközi sikerét pár éve tartó otthoni babázás okán most csak a partvonalról szemléltem, így aztán bőven akadt firtatni valóm, amikor hazatérésük után itthon beszélgettem *Somos Csabával*, a kórus Liszt-díjas alapító karnagyával a versenyről, a kulisszatitkokról és persze a hogyan továbbról.

• *Érezted, tudtad előre, hogy ennyire jó formáját hozza majd a kórus?*

Tudtam, hogy elértünk egy olyan fejlődési szintet, ami már nemzetközileg is kiemelkedő eredményt hozhat. A többi versenyzőt hallgatva a helyszínen már erősen bíztam benne, hogy megnyerhetjük a egyes kamarakórus kategóriát, de a nagydíjas verseny kimenetelében egyáltalán nem voltam biztos.

A zsűrinek tulajdonképpen az almát kellett összehasonlítani a körtével. Hiszen a nagydíjért folyó küzdelemben például egy igazi, vérbő hangzású bosnyák kórus szakrális zenéje, egy kristálytisza, impozáns megjelenésű thaiföldi kamarakórus előadása és a drámai hatású magyar zeneszerzők remek művei közül kellett választaniuk. (Egy svájci gyerekkar és egy francia folk-együttes előadása mellett – a Szerk.)

• *Egy ilyen jellegű megmérettetésen óriási szerepe van a versenyprogramnak. Hogy állt össze a műsor?*

A kötelező darabot Domenico Bartolucci, XX. századi olasz szerző két műve közül lehetett kiválasztani. Mi a Regina coelit énekeltük – a zsűri szerint valamennyi résztvevő közül a legjobban. A kiírás

szerint még egy olasz művet kellett vinni. Az „olasz Kodály”, Pietro Clausetti: *Lombra dei boschi d’Aser* című, finom harmóniákkal komponált művére esett a választásom. Egyrészt azért, mert eddig nem ismertük a szerzőt, és mindig kellemes kihívásként éljük meg egy-egy új alkotó felfedezését, másrészt tudatosan igyekszünk bővíteni a külföldi repertoárunkat.

Régizeneként (1570 előtt született szerzőtől származó műként) Orlando di Lasso: *Lucia* című könnyed, mór dialektusban íródott, olasz nyelvű reneszánsz szerelmi civódását vittük. Ez a mű megmozgatott minket – a szó legszorosabb értelmében is. A 31 ott lévő kórustagból alakult 15 fős kise-

gyüttes énekelte, kotta nélkül (ami alapvetően jelenleg nem jellemző énekkarunkra), ráadásul kis koreográfiával megbolondítva. Nehéz megmozdulni a kórus-színpadon, de a felkészülés során remek segítségünk volt: Lázár Eszter, a Zeneakadémia mozgástanára. Ezt a számunkra is igen újszerű előadást mi magunk is rendkívül élveztük, az énekesek is és a vásári tömeget képező, bámészkodó kórustagok is.

A negyedik versenymű bármi lehetett. Hosszas tanakodás után végül Kodály Zoltán Jézus és a kufárok című fajsúlyos és drámai hatású művét választottam. Felemelő érzés volt a mű fogadtatása!

- *A verseny nagydíjas részén további művekkel kellett előrukkolni?*

Igen, kettővel. És itt is két magyar műre esett a választásom. Az egyik a meglehetősen egyedi hangzású Vass Lajos mű, a Nocturne, amely Paul Verlain eredeti, francia nyelvű szövegére írt varázslatos zene. A másik pedig az Erdélyi Zsuzsanna népi gyűjtését feldolgozó Mégis mondom, Damion!, Kocsár Miklóstól.

Egyébként a versenyelőadásokon kívül is adott mindenki külön koncertet, itt-ott Velencében, illetve Caorléban (ahol egyébként a szállásunk is volt.) Mint kiderült, a zsűritagok „rajtaütés szerűen” ezeket a koncerteket is látogatták, és az ott átélt élményeiket feltehetően bele is építették az együttesek megítélésébe.

- *Hogy zajlott az értékelés? Mikor tudtátok meg a szédületes eredményt?*

A verseny másnapjának délelőttjén, konkrét eredmények ismeretése nélkül állt a kórusvezetők rendelkezésére a zsűri, egyéni konzultációk keretében. Azt már lehetett tudni akkor is, hogy az esti, nagydíjas koncertre bejutottunk, de pontszámokat, részleteket még nem mondtak.

- *Hogyan kell elképzelni egy ilyen jellegű értékelést?*

A mi esetünkben elsősorban a jövőre vonatkozó jó tanácsokat zsebeltünk be. Bár meglehetősen széles a repertoárunk, azt javasolták, hogy bővítsük azt tovább a nemzetközi kortárs zene felé. További fejlődési lehetőségként látták a szólamhangzások fejlesztésén túl az egyéni hangok 4-8 emberenkénti összehangolását, szólisztikus gyakorlatok keretében.

- *A hangképzésre te eleve nagyobb hangsúlyt fektetsz, mint általában a magyar amatőr kórusok vezetői.*

Így van. Operai dirigens múltamnak és a Magyar Rádió Énekkarának vezető karnagyaként eltöltött csaknem öt évnek köszönhetően elég jó alapom van ehhez. És a kórus adottságai is igen kedvezőek a hangzásfejlődés szempontjából, ráadásul tizenkét éve vagyunk együtt – összeértünk. Fiala a csapat, így hajlékonyak, csiszolhatóak a hangok. Bár pont az alapvetően egy korosztálynak köszönhetően nagyjából egyszerre ütötte fel a fejét a kórusban a babázás vágya, a máshol történő munkavállalás miatti elköltözés... Úgyhogy még az is lehet, hogy épp most éljük a fénykorunkat...

- *Ezt jelentheti akár azt is, hogy létszám tekintetében esetleg visszakanyarodsz a kezdetekhez, amikor évekig húsz fő alatti létszámmal dolgozott a kórus?*

Határozottan nem! És bár tudom, hogy az az időszak nagyon nagymértékben szólt a közös névelésen kívül másról is; az együtt eltöltött időről, beszélgetésekről, koccintásokról is, tudatos döntés volt részemről 4-5 évvel ezelőtt, hogy akár az ilyen jellegű összetartozásnak a rovására is, de bővülni, fejlődni kell. És azt hiszem, elmondhatom, hogy átvészeltük ezt az időszakot. Mostanra kialakult ennek a nagyobb létszámnak megfelelő emberi, baráti közeg. Úgyhogy most például kifejezetten nagy élmény volt, hogy a kórus életében először közösen utazhattunk, együtt mindannyian egy buszban, hiszen 32 utazónak – és a néhány velünk utazó gyerekek - ez már jó megoldás. Korábban mindig saját autókkel oldottunk meg az utazásokat. És azért az nem az igazi...

Visszatérve a létszám kérdéséhez. Egy kórus maximum harmincegynéhány főig tekintenek kamarának. Véleményem szerint ezt a keretet ki is kell használni. A létszám ugyanis nem teher, hanem lehetőség! Vannak nagyobb apparátusra írt művek, ahol nagyobb létszám is elkelne, manapság pedig szinte már alig születnek négyszólamú darabok, inkább olyanok, amelyekben négynél jóval több felé kell osztani a kórust. A nagy létszám mellett persze nyugodtan lehet időnként kevesebb fővel énekelni – ha egy-egy mű úgy kívánja.

- *Összességében hogy fogalmaznád meg, merre tart most a kórus?*

Megyünk tovább a megkezdett úton. Maradunk a heti egy próbánál, hiszen mindenki dolgozik, tanul, tanít, heti egy rendszeres alkalomból kell kihoznunk a maximumot. Mindenképpen igyekszünk megőrizni műfaji sokszínűségünket; éneklünk régi zenét, kortárs zenét és oratóriumot is. Szeretnénk a különböző műfajokon belül is, illetve a hangképzési technikákban, egyéni hangok összehangolásában tovább fejlődni. De ami a legfontosabb: Maradjunk egy lelkiületében amatőr, szakmaiságában profi csapat!

Czingráber Eszter

A VLKK kórus versenyprogramja:

Domenico Bartolucci: Regina coeli (kötelező mű)
Orlando di Lasso: Lucia
(1570. előtt született szerző műve)
Pietro Calusetti: L'ombra dei boschi d'Aser
(bármely olasz szerző műve)
Kodály Zoltán: Jézus és a kufárok
(bármely szabadon választott mű)

A VLKK nagydíjas koncert műsora:

Vass Lajos: Nocturne

Kocsár Miklós: Mégis mondom Damion!

A XII Venezia in Musica – Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál **zsűrije:**

Aurelio Porfiri (Olaszország)
Battista Pradal (Olaszország)
Tim Brown (Nagy Britannia)
Tim Sharp (USA)
Gráf Zsuzsanna (Magyarország)

A verseny szervezője:

Meeting Music, www.meeting-music.com

JUBILEUMI HANGVERSENY

35 éves a Komlói Pedagógus Kamarakórus

Pécsett, a Szent Kereszt Felmagasztalása római katolikus templomban (Rácváros) és Komlón, a Közösségek Házában tartotta karácsonyi hangversenyét a **Komlói Pedagógus Kamarakórus** – megemlékezve a jubileumról, a megtett útról.

Polics József, Komló város polgármestere szép gondolatokkal köszöntötte az együttest – lelkiismeretesen „felkészülve” a kamarakórusnak ma már csak „óvatosan” nevezhető énekesek (több mint 50 tagot számlál az énekkar) múltjából.

Az öröm és a hálaadás hangja szólalt meg kezdetként (Tillai A. 105. zsoltárának feldolgozásával), majd az ünnepre készülés hangulata érződött a viszonylag ritkábban hallható Demény D. („Puer natus”) és Lányi E. („Adoramus te, Christe”) művéből.

A műsor gerincét továbbra is Karácsony határozta meg; így tekintett örömmel – többek között – a zsúfolásig megtelt nagyterem hallgatósága Tallis, Telemann, Weelkes vagy Duruflé alkotásaira, illetve a felemelő „Ave Mariá” – ra (G. Verdi).

A kórusból kilépő szólolisták és alkalmi kvartettek még színesebbé tették a szeretet – szerelem témakörbe ágyazott műsorszámokat.

A mintegy 70 perces program kedves momentumaként a Komlói Pedagógus Kamarakórus köszöntötte a születésnapját ünneplő *Tóth*

Ferenc karnagy urat.

Ugyancsak megható pillanatokot élhettünk át akkor is, amikor *Nagy Ernő* (aki az alapítás után még két évig segítette az énekkart) – elfogadva a meghívásunkat – Daróci Bárdos Tamás „Mostan kinyílt egy szép rózsavirág” című darabját vezényelte.

Fazekas Mihály szép verssorai és a rájuk épülő Kocsár Miklós mű („Exsurge cor meum”) mintha a művészi életpálya útjainak folytatását sugallta volna...

A kölcsönös köszönetmondások – a Ház igazgatója, *Horváth Éva*, illetve kórusunk részéről – a hangverseny végére maradtak, hogy azután zárásként felhangozzék – *Tóth Gábor* közreműködésével – G. F. Händel „Halleluja” – kórusa a „Messiás” – ból.

Ráadásaként a kórus a „Betlehem, Betlehem,...” népdalt énekelte...

Dr. Szabó Szabolcs
alapító és jelenlegi karnagy

A 35 éves a Komlói Pedagógus Kamarakórus

HÚSZ ÉVE ÉNEKELNEK AZ ÚRNAK

Örömmel és Isten iránti tisztelettel szolt a köszöntő virágvasárnap délutánján a zsúfolásig megtelt szekszárdi evangélikus templomban, ahol a helyi **Gárdonyi Zoltán Református Együttes** jubileumot ünnepeelt. Húsz éve alapította ugyanis Nagytiszteletű *Lemle Zoltán* Csokonai Vitéz Mihály Alkotói-díjas református lelkipásztor, aki karnagynak *Naszladi Juditot* kérte fel. Példaadó munkájuk eredményeként nemcsak megmaradt, hanem együttessé fejlődött, nemesedett a kórus, és létszámában is növekedett.

Ahogy az a város kiemelt művészeti csoportja hangversenyein hagyomány, most is áhitattal kezdtek. Ezúttal Főtiszteletű *Peterdi Dániel*, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspökhelyet-

tese, baranyai esperes emlékeztetett Márk evangéliumának 4. részének 11. versére, ami amellet, hogy a virágvasárnapi történéseket idézi, üzeneteket is küld számunkra. Így azt, hogy Jézus jól tudott mindent, nem sodorták az események, tudatosan vezette övéit. Amikor a templomban körbetekintett, felmérte ellenfeleit, és készült a következő hétre. Ehhez megtalálta a megfelelő, feltölthető pontot Máriánál, Mártánál és Lázárnál, és tanítványai között. Hibáik ismeretében is szüksége volt a tizenkettőre, akikkel visszavonult, mert szüksége volt a közösségre. A kórus is közösséget épít, tudatosan, szolgálva, ez a lényege – vonta meg a párhuzamot –, majd Isten áldását kérte rájuk.

Az ünnepeelt először a 90. zsoltár feldolgozással szólalt meg, majd folytatta Gárdonyi Zoltán, a protestáns egyházzene kimagasló alakjának az Énekeljétek az Úrnak! című vegyeskari művével. Utána átadták a szót *Horváth István* polgármesternek, országgyűlési képviselőnek. Igen, jól gondolja, kedves Olvasó, méltató szavakat

hallottunk a többször, több helyen és többféleképpen elismert „örömmondókról”. Köszönte az alapító *Lemle Zoltán*, meg a „napi 24 órát szolgáló” karnagy munkáját, és *Naszladi Judit*nak – a városi közgyűlés döntése értelmében – a **Szekszárd Városért a Művészet Erejével** kitüntetést adta át.

A próza után ismét a zene és az ének kapott főszerepet a programban. Előbb az ébredési mozgalmak, az evangelizációs alkalmak kedvelt énekei, a Mindig velem, illetve Az Úr csodásan működik zengett fel erőt adó vigasztalásul, majd Georg Friedrich Händel az Áld téged Úr című alkotása. Az utóbbinál szólót énekelt *Tillai Tímea* (szoprán), orgonánkísért *Lozsányi Tamás* orgonaművész.

Két zsolttárral folytatódott ezután a hangverseny. Bárdos Lajos műve Az Úr énnékem őriző pásztorom, nem szűkölködöm... , majd Kodály Zoltán ma és mindig is időszerű 121. zsolttárja csendült fel. A református énekeskönyv 275. dicséretét dolgozta fel Tillai Aurél Dicsőült helyeken címmel, melynek szólószerepét lányának, Tillai Tímeának írta a rangos elismerésekkel díjazott szerző. A kórust *Lozsányi Tamás* kísérte. A **Gárdonyi Zoltán Református Együttesnek** is készített Tillai Aurél egy megkapóan szép művet, a 25. zsolttárt, aminek kezdő sora: Szívemet hozzád emelem...”A kórust vonósnégyes, orgona és szólóének kísérte. Közreműködtek: *Streicher-Szabó Dóra* (1. hegedű), *Adorján Zsófia* (2. hegedű), *Hidvégi Zsuzsanna* (mélyhegedű), *Kecskés Anett* (gordonka), *Lozsányi Tamás* (orgona), szólót énekelt *Tillai Tímea*. A megérdemelt vastapsot követően ismét Tillai Aurél munkája, a 42. zsolttár feldolgozása hangzott el. Az imént említett közreműködők mellett szólót énekelt még *Turbuk-Hegedűs Györgyi* (mezzoszoprán), *Varga Tiborné* (alt). Újabb zsolttárfeldolgozás, a Bibliából ismert 117. szóltat meg ezután latin nyelven – a zeneszerző Georg

Philipp Telemann –, ezt követte a romantikus mester, Charles Francois Gounod egyik kedvelt alkotása, a Gallia kantáta. A Messiás jön részletet *Lemle Zoltán* (tenor) adta elő a tőle megszokott magas színvonalon. Orgonán közreműködött *Lozsányi Tamás*. Szokolay Sándor Miatyánkja után prof. *Tillai Aurél* egyetemi tanár, a KÓTA tiszteletbeli elnöke, *Liszt-*, *Magyar Örökség-*, *Csokonai Vitéz Mihály Alkotói-Díjas* karnagy, *Érdemes Művész* méltatta az egyház és a város szolgálatába szegődött kórust, *Naszladi Judit* karnagy és *Lemle Zoltán* alapító példaszerű, összetartást segítő munkáját, majd átadta a KÓTA díz-oklevelét, illetve a régi kórustagoknak az emléklapokat. Természetesen köszöntötték az ünnepet a baráti kórusok vezetői is.

A jubileumi hangverseny közönségétől a Néki zengjen az énekünk című spirituáléval, illetve Charpantier: Te Deum című művével búcsúzott el az ünnepelt. Az utóbbinál kísért a *Liszt Ferenc Zeneiskola Rézfúvós Együttese*, *Sebestyén Dániel* (harsona), *Vörös Szabolcs* (harsona), *Hancsók Levente* (tuba), *Szöts Árpád* (trombita), *Árvay Balázs* (trombita), *Baka Zsombor* (trombita). Művészeti vezető: *Kovács Zolt*, karnagy, tanár.

Lélekben megerősödve, bennünk is megfogalmazódott az együtteshez szóló igény: **Énekeljete az Úrnak!**...

Ékes László

- FELHÍVÁS -

ZENÉS VASÁRNAP DÉLELŐTTÖK BUDAPEST MÚZEUMAIBAN

2014. október 1. – 2015. június 15. között

Szeretettel várjuk kórusaink, népzenei együtteseink írásbeli jelentkezését három időpont megjelölésével.

Vasárnap délelőtti hangversenyeket az alábbi múzeumokban tartunk:

- Magyar Nemzeti Galéria - Budapesti Történeti Múzeum - Néprajzi Múzeum -

További információ: KÓTA Titkársága 1537. Budapest, Pf.: 406. Telefon: 225-3713 E-mail: kota@kota.hu

Egy kis technika... 100.

Elérkezvén e rovat századik írásához itt az alkalom némi visszapillantásra.

Ép testben ép lélek, tarja a régi mondás. Ez ad egyensúlyt, egyiket sem szabad elhanyagolni, például az éneklésben sem. A fizikai – lelki egység teszi lehetővé, hogy az éneklés valóban elvégezze gyógyító feladatát, jó hatással legyen az éneklőre és a hallgatóra egyaránt. Ennek jegyében igyekeztem az éneklés technikai oldalára ráirányítani azok figyelmét, akik ezt eddig elhanyagolták.

Sokan úgy vélekednek, hogy a leírt szónak vajmi kevés hatása van. Elovassák-e, s ha igen, megfogadják-e belőle valamit. Kérdéses a haszon. Halmozottan kérdéses olyasmiről írni, ami mindenestől gyakorlati tevékenység. Mégis, számtalan szakember leírta tapasztalatait, elgondolásait, s könyvben, tanulmányban tette közzé gyakorlati hangképző munkájának módszereit. Ezekből igyekeztem széles válogatást adni, minden szakmunkából a csoportos hangképzésben használható részeket idézve.

Cikkeim másik csoportja az énekléssel kapcsolatos szemléletformálást célozta, míg a harmadik konkrét gyakorlatokat, eljárásokat tartalmazott. Utóbbiak a „célba érése” talán a legreménytelenebb, hiszen hangszert sem lehet tanulni leírt szövegből. Éppen emiatt indítottam útjára nemrég az „...egy kis technika-élőben...” elnevezésű felhívást, mely abban áll, hogy amelyik kórus(vezető), az e rovatban ismertetett gyakorlatokkal élőben is meg szeretne ismerkedni, azt meglátogatom egy beéneklés erejéig.

Nagyon nehéz megítélni azt is, hogy milyen hatást fejtettek ki e rovat írásai. De pár konkrét esetben észlelhettem, hogy aki elkezd a saját hangjával törődni, kitartóan fejleszti énektechnikai tudását, az előbb - utóbb kórusának a hangzását is egyre szebbé tudja alakítani. Ha ebben szerepe volt az itt megjelent írásoknak is, akkor már érdemes volt megírni. Az említettek között nem csak fiatalok vannak, hanem jócskán középkorúak is, szép eredményekkel, mert a gége nem öregszik (akinek elromlott a hangja, az nem az öregségtől van, hanem a helytelen használatból).

Észrevételeket, megjegyzéseket szívesen fogadok az alábbi címen:
bruckneradrienne@freemail.hu

Dr. Bruckner Adrienne

FELHÍVÁS TOVÁBBKÉPZÉSRE

Csoportos és egyéni énekhangképzési ismeretek Bruckner Adrienne: Énekelni jó(!) c. könyve alapján

2014. második féléve

Felelős: Dr Vékássy Lászlóné

Cím: 1052. Budapest Vármegye u. 9.

Tel.: 06/20/353-3764

e-mail: vekassy@t-online.hu

NFM eng.szám: 82/51/2012.

A továbbképzés célja:

- A csoportos énekhangképzés korszerű módszereinek elterjesztése, középpontban az énekhangok kezelésének, fejlesztésének felelősségteljes szemléletével.
- A tanárok egyéni hangképzésének fejlesztése, hangki karbantartás, munkaképesség gondozás.

A jelentkezés feltétele:

felsőfokú zenei végzettség

Javasolt munkakörök:

zenepedagógus, ének-zenét tanító tanár, tanító, óvodapedagógus

Az ismeretek számonkérésének módja:

- írásbeli beszámoló formájában beéneklési terv készítése adott korosztály számára;
- aktív részvétel kamaraének mini koncerten.

Foglalkozási órák száma: 30 óra

A továbbképzés ideje 2014. második felében:

szünetben:

- június 19.,20.,23.,24.,25.,26., (jelentkezési határidő: június 10.)

- aug. 26.,27.,28.,szept. 6.,13.,20 (jelentkezési határidő: aug.15.)

tanév közben:

- november 8.,15.,22.,29.,dec.6.,13.. (jelentkezési határidő: nov.1.)

A részvételi díj összege: 45.000 Ft

Részvételi díjon felüli költségek: vidékieknek szállás

Helyszín:

Szabolcsi Bence Zeneiskola, Budapest, V. kerület Vármegye utca 9.

A továbbképzés

- foglalkozik az összes hangképzéssel kapcsolatos pedagógiai kérdéssel (hangképzés szemléletű óravezetés, -kóruspróba, a mutálás problémái),
 - tartalmazza a különböző korosztályok beénekeltetési módszereit, gyakorlatait,
 - egyéni (5 óra) hangképzési ismereteket nyújt.
- Az előadásokat (17 óra) a gyakorlati mozzanatokról tanultak azonnali csoportos kipróbálása követi (8 óra)

BARTÓK 27 EGYNEMŰ KARÁNAK ÚJ CD FELVÉTELE SZEGEDRŐL

CD AJÁNLÓ

„A magyar gyermek még nem tudja, hogy életére kiható ajándékot kapott 1936 karácsonyára.” Kodály Zoltán üdvözölte ezekkel a szavakkal a Mester 27 tételt tartalmazó egyneműkari ciklusát. Valamelyest testvérenek tekinthető a hat kötetből álló Mikrokozmosz-sorozat, amely zongorára íródott pedagógiai céllal. A teljesen kezdők a legelején, a koncertzongoristák a legvégén találhatnak maguknak játszani valót. A füzetek, amiként a cím is jelzi, betekintést adnak a Szerző zenei műhelyébe: „Ismerkedjete meg kicsiben az én kompozíciós világommal!” – mondhatta volna a címadás lábjegyzetében.

A két és három szólamra, gyermek-, női- és férfikarok részére készített 27 remekbeszabott kórusműnek hasonló logikával a következő címet adhatnánk: Bartók szellemi-lelki makrokozmosza! Aki ismeri a Mester életrajzát, pontosan tudja, hogy szükségű volt akár szóban, akár írásban nyilatkozott meg. Egyéniségét pedig egész életében egy megalkuvás nélküli, az igazság mellett mindig egyértelműen kiálló gerincesség jellemezte. Szinte hihetetlen, hogy a sorozat szövegválasztása, a 27 népi szöveg milyen gazdag tárháza a néplélek hangulati-tartalmi mélységeinek, magasságainak, tisztaságának, finomságainak.

„Százhangú orgona a magyar népzene, mindenre van hangja, a szelíd tréfától a tragédiáig.” – mondja szintén Kodály és ezt a Bartók-ciklus szövege és a hozzá társuló zene fényesen igazolják.

Nevezzük nevén néhány „regiszterét”. A vidám gyermeki lélek (Játék, Van egy gyűrűm karika, Héjja, héjja karahéjja, Cipósütés); a természet-élmény sokféle költőisége (Tavaszi Jóságigéző, Elment a madárka, Madárdal); a hazaszeretet (Huszárnóta, Levél az otthoniakhoz); a szelíd tréfa, a népi humor (Resteknek nótája, Leánykérő, Legénycsúfoló, Lánycsúfoló); a magány, már-már a depresszió (Senkim a világon, Bolyongás, Keserves, Isten adta volna); az önfeledt öröm (Csújogató) ábrázolása.

Két karakter-típusról kiemelten szeretnék szólni. Az egyik a tiszta szerelem, a másik nem iránti érzékeny vonzalom lelki megnyilvánulásai (Leánynéző, Bánat, Ne menj el, Ne hagyj itt). Micsoda erkölcsi magaslat kell ahhoz, hogy a Szerelmét valaki úgy engedje el, ahogy az Isten veled-tétel megfogalmazza!

A másik szintén több helyen megjelenő kifejezési forma:

a szakrális népi szöveg-tartalom alakváltozásai. Bárdos Lajos Tanár úr egyik előadásában – amelynek címe Bartók és az istenhit – hívta fel a figyelmet arra, hogy jóllehet a diktatúra ideológiája a Mestert ateistának, istentagadónak minősítette, ezt a ciklus több részlete cáfolja. „Áldást, békességet kívánok házammak [...] Kívánom, az Isten áldja meg kendteket, Szerencsétlenségtől ójja mindenünket” (Levél az otthoniakhoz); „Isten őfelsége meg is áldja, Szántóvető embert meg is tartja; Sok minden szerszámát, ekéjét, sarlóját Ő forgatja, Földön az életet mennyben üdvösséget Osztoztatja” (Tavaszi); „Áldd meg, Úristen, E háznak gazdáját! Segítsd mindenben Ő igaz szándékát, A magos mennyben, Mennyei országában Örökké, ámen” (Mihálynapra köszöntő). Diákjaimmal a debreceni Zeneművészeti karon a tavasz folyamán összehasonlítottuk más-más kórusok, több korosztály különböző felfogásban lemezre rögzített előadását. Egyetértettünk abban, hogy a teljes bartóki sorozat hallatlanul gazdag érzelmi-lelki skáláját a felnőtt kórus tudja leginkább hitelesen megszólaltatni. Adódik ez az életkorból, a személyesen átélt élményekből, csalódásokból, továbbá a szülői és pedagógusi tapasztalatokból.

Így jelentett élményt számomra a szegedi Bartók Béla nőikar új CD lemeze. A karnagy Ordasi Péter az analízis tudós-tanár típusa, aki különösen otthon van Bartók zenei világában. A tételek hallgatása közben nyilvánvalóvá válik számomra egy sokéves, letisztult szakmai-művészi rutin, kórusnak és vezetőjének gyümölcsöző összeszokottsága. Mindehhez társul egy különlegesen kifinomult előadói lelkiség, karaktergazdagság. Erénye a felvételeknek az érzékeny szövegszerű deklamáció. Talán csak az önfeledt örömet a Csújogatóban, vagy a Jóságigéző felszabadultságát kevesellhetjük a „csingilingi lánga” pendített szójátékában. Bár a karnagy szuverén interpretációja meggyőzően hiteti el velünk saját elképzeléseit.

Csak gratulálni tudunk a szegedi Bartók Béla Női-karnak és kiváló karnagyának Ordasi Péternek ahhoz az érzelmi-lelki kondícióhoz, amellyel lemezre rögzítették Bartók kórusgyöngyszemeit! Sok köszönet a gazdagító élményért!

Berkesi Sándor

Egyes példányok (ára: 300,-Ft) beszerezhetők:

Nagykanizsán: Katona Noémi előadónál a Hevesi Művelődési Központban (Széchenyi tér 5-9.)

Pécsen - Pécsi Nevelők Háza Egyesület székházában (Pécs, Szent István tér 17.)

Tatabányán Saltzer Géza karnagnál és a Szerkesztőségben

XXIV. KESZTHELYI RENESZÁNSZ ÉS BAROKK NAPOK

rendezvényei és kurzusai

a Keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban 2014. július 21 - július 28.

Program: Délelőtt-délután kurzusmunka, szakmai előadások, este koncertek.
A fő zenei kurzus mellett tánc- és népi énekstílus kurzus társítható.

1. **Reneszánsz és barokk kórusirodalom-ismeret és karvezetés**
Kurzusvezető tanár: **Dr. KUTNYÁNSZKY CSABA** karnagy, az LFZE tanára
2. **Blockflöte, fafúvós hangszerek, reneszánsz és barokk előadói gyakorlat**
Kurzusvezető tanár: **KÁLLAY GÁBOR**
3. **Reneszánsz és barokk táncok**
Kurzusvezető tanár: **ARANYOS ÁGOTA**
4. **Régi gitár-, és lantmuzsika, reneszánsz és barokk pengetős előadói gyakorlat, kamaramuzsika**
Kurzusvezető tanár: **TOKODI GÁBOR**
5. **Népi énekstílus**- Kurzusvezető tanár: **BODZA KLÁRA**

Részvételi díj: Diák: 45.000,-Ft Felnőtt: 55.000,-Ft
2014-ben a kurzusokat együtt tartjuk, kurzusidő az érkezési és elutazási napon túl 5 helyett 6 nap!

A részvételi díj tartalmazza a kurzus díját, szállást a Kastélyban, reggelit, ebédet és a KÓTA által szervezett esti programokra való belépés jogát.

Jelentkezési határidő: 2014. június 01.

Jelentkezési lap a KÓTA Titkárságon igényelhető, ill. honlapunkról letölthető:
www.kota.hu

Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA

Postacím: 1537. Budapest, Pf.: 406 Tel.: 225-3713

E-mail: kota@kota.hu Vadász Ágnes Mobil.: (36-30) 297-43-14

A Keszthelyi Reneszánsz és Barokk Napok rendezvénysorozatát és kurzusait a KÓTA nagy érdeklődés mellett 1990 óta rendezi.

A karvezető kurzust 18 éven át **Prof. Párkai István** Kossuth-díjas karnagy, zongoraművész, nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanár vezette. Munkáját 2009-től **Dr. Kutnyánszky Csaba**, a Zeneakadémia rektorhelyettese vette át.

2014-től Tokodi Gábor gitár-, lantkurzusa váltja fel Lorenz Dávid gitárkurzusát.

Tokodi Gábor repetoárja a különféle pengetős hangszerek (reneszánsz lantok, teorba, barokk- és klasszikus gitár) használatából adódóan megkapóan színes, a szólisztikus műsorok mellett változatos összetételű kamarazenei formációkban való részvétellel ad lehetőséget.

Gitártanári és kamaraművészi diplomáját Bozóki Andrea növendékeként szerzi meg Szegeden, előadóművészi diplomáját pedig Róth Ede irányításával Győrben. Magyarországi gitár tanulmányainak lezárása után a Frankfurti Zeneakadémia ösztöndíjas (DAAD) növendéke. Itt Michael Teuchert és Thomas Bittermann irányításával szerez művészdiplomát gitárból (2001), majd Yasunori Imamura művészosztályában lant és régi-zene előadómódból (2005). Azon kevés pengetős hangszeres előadóművészek közé tartozik hazánkban, aki a modern klasszikus gitárból és a korhű lantjátékból egyaránt művészdiplomával bír.

Főiskolai tanulmányainak kezdete óta koncertezik, szólistaként és kamarazeneesként Európaszerte fellépett már (London, Frankfurt, Barcelona, Versailles, Brüsszel, Köln, Freiburg, Palma de Mallorca, Turku stb), valamint India több nagyvárosában is járt reneszánsz és barokk zenei műsorokkal.

A keszthelyi kurzus izgalmas lehetőséget kínál a lant- és gitárjátékosoknak egyaránt, hogy saját szólódarabjaik mellett egy kreatív közegben gyűjtsenek élményeket és praktikus ismereteket a díszítéstechnikákról, a barokk continuo játékról és improvizációról.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket kurzusainkra!